

SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

Gospodarska predvidevanja za leto 1970

Situacija se vsako leto ponavlja. Analiza gospodarskega razvoja temelji iz leta v leto v bistvu na istih kazalcih. Podjetja sicer med letom lahko tudi spreminjajo asortiment svojih izdelkov in poslovno politiko, kar vse se pa v končni fazi le manifestira v boljšem ali slabšem rezultatu posamezne gospodarske organizacije, v težjih ali lažjih kuvertah, večjih skladih, manjši ekonomičnosti in še v drugih ekonomskih kazalcih.

Kot lansko leto bo lahko občinska skupščina efektivni proračun razgrnila pred občane v februarju. Zato bi na podlagi podatkov, s katerimi razpolagamo, dali le kratek pregled in morda malo primerjavo s stanjem, ka-

1970 povečala za 8,3%, tako, da bo gospodarstvo v proizvodni proces lahko usmerilo približno 103 milijone sredstev. Pri vsem tem ostaja zagotavljanje finančnih sredstev za tekoče poslovanje in skrb za likvidnost osrednji

ve v sklade, katerih razmerje bo ostalo približno na ravni preteklega leta 73:27.

Razpoložljiva sredstva za namene družbenega standarda se bodo v letu 1970 povečala za 10,6 in bodo znašala skoraj 13 milijonov. Investicijska vlaganja se bodo v letu 1970 povečala v odnosu na preteklo leto za 81%. Od razpoložljivih 171 milijonov ima največji indeks industrija (223%), najmanjšega pa gostinstvo. Zelo slaba pa je struktura investicij, saj je le 37% ali 63 milijonov dinarjev lastnih sredstev. Glavni nosilci gospodarskih investicij v tem letu bodo Kolinska tovarna, Zito, Teol, Agrokombinat, SAP, Javna skladišča, Mizarstvo Moste in Protektor-Vulkan. Vse te investicije bodo podjetja vložila za opremo (55%), za gradnjo (34%) in 21% za ostalo. Iz lastnih sredstev bo celotno investicijo nadaljevanje na 2. strani

kršnega smo ugotovili lani. Indeksi primerjave vseh elementov gospodarstva z letom 1969 kažejo porast in s tem tudi dokaj ugoden in realen razvoj občinskega gospodarstva. Vsi ekonomski kazalci kažejo povečanje realizacije, dohodka, sredstev za razširjeno reprodukcijo in tudi sredstev za osebno potrošnjo delavcev. Te ugotovitve so značilne za gospodarstvo kot celoto, za vse gospodarske panoge in pretežno za vsa podjetja. Zadovoljivi sta dve ugotovitvi. Ob povečanem številu zaposlenih (2,6%) naraščajo sredstva skladov močnejše (11%) kot sredstva za osebne dohodke (10,5%); poleg tega se bodo prosta sredstva za proizvodne namene v letu

problem in potencialna nevarnost, ki utegne zavreti prizadevanja za nadaljnjo rast gospodarstva.

Prizadevanja za letošnje leto

Celotni dohodek bo porastel za 7,6%. Občinsko gospodarstvo je zadržalo oziroma povečalo stopnjo ekonomičnosti, ker bo dohodek narastel močnejše (9,2%) kot celotni dohodek. Pozitivna je tudi ugotovitev, da se dohodek na zaposlenega povečuje za 6,4%, kar pomeni povprečno 37.150 din dohodka. Po izločitvi zakonskih in pogodbenih obveznosti (62 milijonov) bo ostalo gospodarskim organizacijam 362 milijonov ali 10,6% več kot lani za pokritje OD in za izločit-

Drča, harfa, eter

SPORAZUMEVANJE NA ZALOSKI POSTAJI

Postaja Zalog je največja ranžirna postaja v Sloveniji. Sem prispejo vlaki iz zagrebške in mariborske smeri in odhajajo proti Jesenicam, Sežani, Reki, Novemu mestu, Kamniku in v Ljubljano Moste, namreč za lokalne potrebe mesta Ljubljane.

Pri takem prometu je vsekakor potreben dobro organiziran premik. Da ne pride do zastojev, se morajo vlaki hitro razstaviti in zopet sestaviti. Pri tem pomaga drča. Kaj pa je drča? Delo na njej je razložil Ivan Volč, namestnik šefa postaje.

»Pretežno število vlakov« je delal »pri nas zapeljejo na pomožno postajo Polje. Od teh jih prvi premikalni stroji rine čez drčo. Vagoni sami hite na tiste ture, ki jih s kredo zaznamuje premikalni vodja.«

»Kako pa imate urejeno zaustavljanje?«

»V harfi jih lovijo lovilci, za dva tira je eden. Kadar pa kak vagon že po drči prehitro teče, mu zmanjša brzino polmehanska cokla, ki kmalu sama izskoči na srčasti tirnici.«

»Pa sporazumevanje?«

»Znano je, da je pri železnici dobro sporazumevanje pol opravljenega dela. Za to imamo na naši postaji zvočnike. Premikalni vodja napoveduje lovilec, na katere ture bodo tekli vagoni. Sporazumevanje med nadzornikom kretnic in prometnikom, premikalnim vodjem in stro-

Od srede februarja do srede marca bo javno razgrnjena prva faza urbanističnega programa za izvenmestno območje občine. O programu bomo razpravljali tudi na zborih volivcev in v svetih krajevnih skupnosti. Na podlagi umestnih pripomb zborov volivcev bo program dopolnjen ter dan v potrditev.

S potrditvijo I. faze urbanističnega programa bo delno izpolnjen pogoj zakona o urbanističnem načrtovanju, ki zahteva, da morajo imeti vse občine urbanistične programe, ki so osnova za nadaljnje urbanistično programiranje, predvsem pa za izde-

lavo podrobnejše urbanistične dokumentacije, kot so urbanistični načrt, zadržalni načrt in urbanistični red. Za mestno območje občine predstavlja tak program generalni urbanistični načrt mesta Ljubljana. Vse izvenmestno območje občine pa je bilo razen manjših izjem urbanistično neobdelano.

Urbanistični program bo prikazal predvsem namensko razdelitev površin, to je da bo razmejena območja, ki so namenjena za zadržavo, obdelovalne površine, perspektivne površine za industrijsko izgradnjo (v Dolskem), rezervate za ceste in za druge komunalne naprave.

Stanovanjska gradnja

V letu 1970 pričakujemo intenzivnejšo gradnjo stanovanj kot v preteklih letih, posebno v letu 1969. To povečanje nastaja predvsem zaradi gradnje stanovanj v strnjjenih kompleksih v družbeni gradnji.

Predvidevamo, da je v letošnjem letu v gradnji ali pa to še pripravljajo, okrog 1800 stanovanjskih enot, od tega 1500 v družbeni gradnji. Do konca leta 1970 bo zgrajenih okrog 1200 stanovanj, od tega 1000 v družbeni (visoki ali strnjeni) gradnji. To pa predstavlja štirikratno povečanje v primerjavi z letom 1969. Pri tem moramo seveda upoštevati, da se je gradnja precejšnjega dela stanovanj (približno 700 začela že v letu 1969, tako na primer stolpnici v Novih Jaršah, stolpnici in blok v Mostah, kar gradita Pionir in Zidar, vrstne montažne hiše v Zalogu itn. Najintenzivnejša bo stanovanjska gradnja v naslednjih območjih:

V Mostah (Soseska MS-1) gradbeno podjetje Pionir že

gradi stanovanjsko stolpnico ob ulici Bratov Rozmanov, ki bo zgrajena letos. V teku so tudi priprave za gradnjo 280-stanovanjskega objekta v centru soseske Moste. Letos bodo začeli z gradnjo prve polovice tega objekta. Prav tako bodo začeli graditi tudi blok ob Kajuhovi cesti. Gradbeno podjetje Zidar Kočevje na dokončanje, oziroma bo v letošnjem letu dogradilo 170 stanovanj na Selu (Soseska MS-3/1).

Gradnja stanovanjskega bloka je predvidena tudi v Slapah (Soseska MS-6), kjer je GP Obnova tik pred koncem lanskega leta oziroma že v začetku tega leta zgradila dva stolpca.

V soseski MS-10 Zajčja dobrava so bile lani uspešno zaključene vse priprave za gradnjo vrstnih hiš. Spomladi se bo začela intenzivna gradnja 140 vrstnih hiš s popolno komunalno opremo, v jeseni pa še 30, tako da bo soseska MS-10 v tem letu pozidana.

Intenzivna stanovanjska gradnja se predvideva tudi v Zalogu (MS-11). Nadaljevala in končala se bo gradnja 280 montažnih stanovanjskih objektov, začela pa izgradnja novega kareia enonadstropnih vrstnih hiš in stanovanjskih blokov ob Agrokombinatski cesti.

V stanovanjski soseski MS-12 Nove Jarše zaključuje Gradis gradnjo dveh stanovanjskih stolpnic, nadaljnji dve stolpnici sta v gradnji, pripravljata pa se tudi gradnja 90-stanovanjskega bloka. Tako bo v tej soseski do spomladi leta 1971 zgrajenih 410 stanovanj.

Poleg teh večjih gradenj bodo gradili tudi manjše stanovanjske objekte na drugih območjih, kot na primer blok na Vevčah, vrstne hiše na Kodeljevem (za JLA) in drugod. Prav tako pa ne smemo prezreti tudi gradnje individualnih hiš in dvojkov. V letu 1970 bo v zaključni fazi gradnje okrog 250 individualnih hiš. Težišče individualne gradnje se prenaša iz Zajčje dobrave v Kašelj, kjer bo v letu 1970 v gradnji najmanj 120 objektov.

Podjetje za urejanje stavbnih zemljišč Soseska pa že pripravljata konkretno program za stanovanjsko gradnjo v prihodnjih letih. To pa so še nadalje Nove Jarše, Zalog, Slape in seveda naša največja bodoča soseska Novo Kodeljevo (MS-3/2).

Branko Blenkuš

Gospodarska predvidevanja za leto 1970

Nadaljevanje s 1. strani
cirato podjetje Javna skladišča iz kreditnih sredstev pa prav tako celotno investicijo Agrokombinat Barje.

Izvoz se bo povečal za 11,5 %, in to predvsem na račun izvoza industrijske proizvodnje (20,1 %) iz Kemične tovarne, Saturnusa in Kolinske tovarne. Glavni izvoznik Agrokombinat Emona bo ostal na lanski ravni. Ugodna je ugotovitev, da se je celotni izvoz preusmeril na konvertibilno področje, oziroma da bo v letu 1970 usmerjeno 97 % celotnega izvoza na konvertibilno področje (v letu 1969 = 92 %).

Industrijsko proizvodnjo bo med drugim obeleževala tudi dejavnost v nekaterih podjetjih.

— Žito bo na račun odstopljenih trgovin trgovski mreži nekoliko zmanjšalo obseg poslovanja ter istočasno povečalo sredstva za investicije.

— Indos bo z novozgrajeno proizvodno halo in boljso tehnologijo povečal količinski obseg proizvodnje.

— Kolinska bo zgradila tovarno za predelavo krompirja v Mirni na Dolenjskem in modernizirala obstoječi strojni park.

— Teol bo preselil proizvodni objekt in laboratorije na novo lokacijo ob Tovarniški ulici.

— Kemična tovarna, ki se je pripojila k Jugotekstil, bo predvsem v obratu aluminijevih soli podvojila proizvodnjo.

Družbeno kmetijstvo, ki ga predstavlja Agrokombinat Emona, bo povečalo dohodek za 14 %. Močno povečanje dohodka temelji na akumulativnih dejavnostih, perutinarstvu in predelavi, maloprodajni trgovski mreži ter razširitvi projektiranja in organiziranja kompletnih inženiringov. Govedoreji, ki jo bodo sedaj nekoliko omejili, bodo posvetili posebno pozornost.

Kot doslej, bo posebne družbene skrbi deležno **zasebno kmetijstvo**, ki ga bo na območju občine potrebno spodbuditi k hitrejšemu razvoju, predvsem v smeri vzornih oz. usmerjenih kmetij, ki bodo predstavljale osnovo za intenzifikacijo kmetijstva na celem območju, predvsem pa v hribovskih predelih. Potrebno bo utrditi sodelovanje med kmeti in kombinati, ustanovili pa bodo tudi sklad za pospeševanje kmetijstva.

Dvoje podjetij gradbeništva predvideva močno povečanje obsega poslovanja, dvignila pa se bo tudi do sedaj nizka stopnja akumulativnosti.

Prometna dejavnost, ki vključuje podjetji SAP in Javna skladišča, bo v letu 1970 povečala poslovni rezultat, izražen v dohodku za 10,8 %. Pretežni del tega dohodka bo usmerjen v povečanje osebnih dohodkov, predvsem na račun povečanja števila zaposlenih, kar

pa ne bo ogrozilo materialne osnove obeh podjetij.

Relativno slabo je v občini razvita **trgovina**, saj odpade komaj 0,09 m² prodajnega prostora na prebivalca, tako da trgovska mreža še vedno zaostaja za potrebami, ki jim povzročajo veliko nasejvanje. V letu 1969 so izgrajevali predvsem samopostrežne trgovine in preurejali trgovine Mercatorja v Zadvoru, Zadobravi, Senožetih in Doiskem, ki naj bi bile 1970. leta dokončno zgrajene, v letu 1970 pa bo tudi Prehrana pričela z gradnjo samopostrežne trgovine na Kodeljevem. Poseben poudarek je bil dan gradnji poslovnotrговskega centra v Mostah, preureditvi samopostrežne trgovine Mercatorja, ki bo zahteval v letu 1970 še posebne aktivnosti, da bi pridobil investicije za trgovske lokale in za gradnjo tržnice.

Povečanje svojih poslovnih rezultatov v letu 1970 predvideva **družbena obrt**. Opozoriti pa velja, da se sredstva za razširjeno reprodukcijo sicer povečujejo, vendar še vedno ne predstavljajo zadostne materialne osnove za nadaljnji razvoj te dejavnosti. Neenakomerno so porazdeljena tudi prosta sredstva za investicijska vlaganja, ker pretežni del (90 %) pripada proizvodni obrti, medtem ko je storitvena obrt tako rekoč brez svojih sredstev. V prejšnjem letu je prišlo do nekaterih združenj med posameznimi obrtnimi podjetji. Nekatera podjetja pa so dobila tudi potrebne kratkoročne kredite iz sklada skupnih rezerv občine, kar naj bi pripomoglo k večjemu razvoju družbene obrti.

Razvoj **zasebne obrti** bo potrebno spodbujati predvsem v smeri storitvenih dejavnosti, ki so še vedno v zaostanku. Razvoj teh dejavnosti je potrebno omogočiti v okviru zakonskih pogojev in splošne družbene koristi.

Gostinstvo bo povečalo obseg storitev za 7,8 %, celotni promet družbenega gostinstva bo znašal v letu 1970 okoli 6,8 milijonov. **Družbeno gostinstvo** je konec preteklega leta zapolnilo vrzel z izgradnjo sodobno urejenega gostišča KRPA in Kodeljevem. Dolgoročnejšega pomena bo tudi angažiranje pri preurejanju okolice Kodeljevega gradu, ki z izgraditvijo kopališča postaja pomemben rekreacijski center in kjer bodo gostinske usluge nepogrešljive. Zato se bo potrebno ustrezno angažirati pri iskanju ustreznega investitorja.

Pomembno dopolnilo družbenega gostinstva so **zasebna gostišča**, ki jih je na področju občine 32, vendar bo potrebno v prihodnje tudi tu podpirati težnje za modernizacijo kot tudi za odpiranje novih gostišč. Občinska skupščina bo letos izdelala posebno analizo gostinstva, ki naj bi vsebovala tudi konkretne ukrepe za razvoj te dejavnosti.

Četrtna konferenca ZK Moste-Kodeljevo

Zakaj osip članstva?

Sredi januarja je bila sklicana (zaradi nesklepčnosti dvakrat) seja četrtne konference ZK terena Moste-Kodeljevo. Člani konference in dugi povabljeni gostje so zelo zavzeto in izčrpno razpravljali o samoupravni ureditvi v Ljubljani.

Posebno tehten prispevek k razpravi je imel profesor Niko Toš, ki je obširno govoril o nekaterih načelnih izhodiščih pri oblikovanju statutov občin in mesta. Komunisti so podprli prizadevanje mestnih in občinskih družbenopolitičnih dejavnikov pri urejanju komunalnega sistema v Ljubljani. Opozorili pa so na nekatero pomanjkljivost pri dograjevanju tega sistema. Menili so, da dobivajo občani, organizacije in aktivisti na terenu takšna in podobna gradiva, ki niso analitično obdelana. Samo iz skromne obrazložitve in suhoparnega premlevanja posameznih členov statuta občan ne more dobiti jasno predstavo o tem, kaj bo sedaj boljše in v čem bo nova samoupravna ureditev bolj demokratična in občanu bližja; čeprav je tudi res, da bo to šele praksa potrdila. Komunisti lahko zavzamejo stališča do problemov samo na podlagi prepričljivih argumentov in materialov.

Razpravljavci so poudarili, da komunisti v javnih razpravah tudi ne bi smeli podpirati različna ekstremna stališča do tega problema. Podobne težnje so prišle do izraza že doslej. Gre namreč za boljše, bolj demokratična in pravičnejša razmerja in rešitve, ne pa za interese centra ali periferije in kdo si bo pridobil več oblasti, čeprav tudi takšnih tendenc ne gre zanikati.

Gre za to — kakor je nekdo duhovito in simbolično dejal v razpravi, da smetano s torte ne posamejno samo centraši, pač pa, da del te smetane skupaj s svojim kosom dobi vsaka občina.

Člani konference so tudi menili, da je bilo priloženo gradivo za razpravo o samoupravni ureditvi Ljubljane preveč teoretično zapleteno in človeku, ki se s to problematiko posebej ne ukvarja, premalo razumljivo. Sklenili so, da se bodo povsod aktivno vključevali v javne razprave o tem.

V drugem delu so člani konference spregovorili o dosedanem delu organov četrtne konference. Na podlagi dokaj skopega poročila, ki ga je pripravil četrtni komite, se je razvila zelo živahna razprava o nekaterih vsebinskih in organizacijskih vprašanjih dela komunistov tega terena. Se vedno ima človek občutek, da je osnovna aktivnost komunistov slonela na direktivah, sklepih in resolucijah mestne in republiške konference ZK, manj pa so se komunisti ukvarjali samo s seboj in delovali navzven v organizacijah in društvi svojega terena, kar je še najbolj pomembno. Morda tiči eden od vzrokov za dokajšnje mrtvilo v terenskih organizacijah v sestavi teh organizacij, ker jih tvorijo pretežno upokojenci in gospodinjice. V njih ne delajo in tudi v bodoče ne bodo delovali mlajši ljudje, ki bi jim dali malo več zagona. Tudi zavoljo tega je dejavnost osnovnih organizacij v podjetjih bolj razgibana.

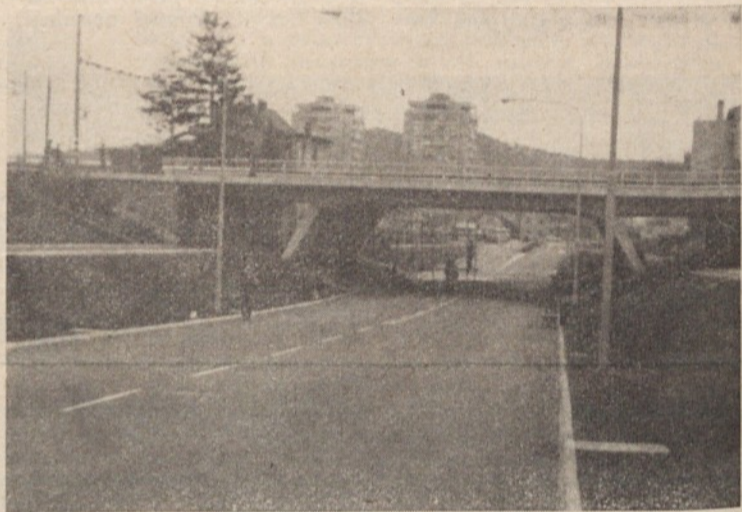
Resen problem, ki navaja človeka k razmišljanju, pa predstavlja dokajšen osip os-

kaj ukreniti, saj dobršen del članov ZK že dolgo ne plačuje članarine, pa se za to nihče ne zmeni.

Četrti komite ZK terena Moste-Kodeljevo je imel v dvoletnem mandatnem obdobju 12 sej, kar ni malo, četrtina konferenca pa vsega 4 seje. Da bi četrtina konferenca v bodoče delovala bolj operativno in homogeno, so predlagali, naj bi vanjo volili 30 namesto 50 članov. No, ta ukrep sam po sebi ne bi bistveno spremenil vsebine dela, če se ne bodo člani zavzeto lotili dela.

Za mestno konferenco so predložili naslednje štiri možne kandidate, ki pa jih bodo osnovne organizacije na tajnih volitvah dokončno izvolile: Ivan Lampič, Sonja Korkalj, Niko Lukež in Alojz Prvinšek.

Sklenili so tudi podpreti kandidaturu Frančka Mirtiča za ponovno izvolitev za sekretarja mestnega komiteja ZK.

STARO IN NOVO BI LAHKO REKLI ZA TIL DVE FOTOGRAFIJI. NA ENI VIDIMO STARI NA DRUGI PA NOV PODVOZ NA KAJUHOVI CESTI

Za prvič: čestitamo!

Harmonikarski orkester glasbene šole Moste-Polje je nastopil 20. januarja na prvem samostojnem koncertu. Polna dvorana občinske skupščine je dala vsa priznanja 15-članskemu ansamblu mladih harmonikarjev, ki so dokazali, da zmorejo tudi za-

hteven celovečerni program na ravni, ki presega občinske meje. Zato bomo o tem orkestru nekaj več zapisali v naslednji naši številki. Za zdaj pa naj velja tudi s strani našega uredništva naslovna misel!

Kmetijstvo Moščanski otroci v kolonijah

v občini Moste-Polje

Lansko leto je z območja občine Moste-Polje letovalo v Zambratiji 259 predšolskih in 484 šolskih otrok, v Žireh pa še 46 šolskih, skupaj torej 789 otrok v starosti od 3.—15. leta.

Žal pa je v kolonijah še vedno najmanj otrok iz kmečkih družin. Takih je lani letovalo samo 23. Vzroki za to so znani. Ko otroci letujejo, je na kmetih najintenzivnejša sezona za delo, kmečkih delavcev pa zelo primanjkuje. Starši kmečkih otrok še vedno ne vrednotijo koristi, ki jih ima letovanje za otrokov nemoten razvoj. Ovirator je bila oskrbnina, saj je bila le-ta minimalna, za nekatere pa celo brezplačna. Tukaj lahko veliko vplivajo na starše učitelji in kazne, da dostej giede tega ni bilo storjenega dovolj.

Zdravstvena služba, ki je otroke pregledala, je ugotovila, da jih ima mnogo ukrivljene hrbtenice, štrleče lopatice in povešena ramena, kar je bržkone tudi posledica pomanjkanja telovadnic in rednega dela v njih. Otroci v varstvu pa tudi ne utrjujejo mišic. Bajne ni za to prostora, niti ustreznega programa. Prepričani smo, da

Za razumevanje položaja kmetijstva na območju občine je treba upoštevati nekatere probleme v širšem slovenskem če že ne kar v jugoslovanskem gospodarskem prostoru, ki po svoje negativno ali pozitivno vplivajo na razvoj podjetstva v občini.

Na slabšanje položaja kmetijstva v občini so po svoje vplivali tudi druga gibanja (neurejen domači trg, počasno urejanje globalne kmetijske problematike s strani državnih organov, nizka akumulativnost proizvodnje in p.).

Kljub ugodnim pogojem za razvoj kmetijske dejavnosti je bilo le-to doslej v občini Moste-Polje dokaj zanemarljivo.

Napredek je moč doseči samo z uvajanjem sodobne kmetijske tehnike in sodobnih tehnoloških postopkov, ki omogočajo večjo produktivnost dela.

Letos so se v občini lotili težavne in odgovorne naloge kako dolgoročneje programirati pospeševanje kmetijstva, ki naj bi obsegalo naslednje dejavnosti: v tesnem sodelovanju z Agrokombinatom Barje, ki bi ustanovil

se bo sčasoma tudi v VVZ našla — saj se bo morala — možnost za to.

Poleg sredstev, ki jih je odobrila občinska skupščina za letovanje otrok, so veliko prispevale tudi delovne organizacije, predvsem Totra, Saturnus, Papirnica Vevče, Kemična tovarna in Kolinska. Prispevek teh podjetij je znašal lansko leto 1.278,00 din.

Dom v Žireh ima že dokaj zastarelo in zanemarjeno notranjo opremo, ki ne ustreza več današnjemu standardu šolskih otrok. Komisija je razmišljala o tem, da bi našla primernejši dom kje drugje.

Komisija za letovanje otrok je bila ob zaključku sezone 1969 mnenja, da bo za sezono v letu 1970 potrebno pravocasnno pripraviti kriterije za določitev kategorije otrok, ki naj bi imeli prednost pri sprejemu na letovanje. Plačilni pogoji pa bodo morali

svet kooperantov, organizirati pospeševalno službo, pozaviti hranilno kreditno službo brez katere ni materialne baze za pospešeni razvoj kmetijstva, ustanovitev sklada za pospeševanje kmetijstva, ki bi omogočal, da se naprednejše kmetije s kreditiranjem pridobijo za sodobnejšo proizvodnjo, ustanavljanje usmerjenih kmetijskih strokovno izobraževanje kmečke mladine, prirejanje strokovnih ekskurzij v kraje, kjer se kmetuje na sodoben način, uporaba regresa za nabavo plemenske živine, ple-

menjakov za naravni prupust (biki in merjasci in p.).

Poleg tega pa program predvideva usmerjanje sredstev v znanstveno raziskovalno delo predvsem v analize zemlje in krme pri sodobno urejenih kmetijah. Proučuje se tudi možnost gojenja lešnikov v vzhodnem predelu besniške doline, pomoč nekaterim hribovskim kmetijam in še nekateri drugi ukrepi.

Razveseljivo je, da so program začeli delno uresničevati že letos predvsem kar zadeva preureditev hlevov.

biti na vsak način usklajeni z dobljenimi sredstvi. Ti ukrepi bodo potrebni zaradi nenehnega naraščanja števila

prijav za obmorsko letovanje — kapacitete doma pa pri obstoječem finančnem stanju ni mogoče bistveno povečati.

Zabave v kolonijah ne manjka nikoli

MARJAN ROZANC

Moje Moste

Moste se širijo in spreminjajo. Kaj je iz nekdanjega odmaknjenege, kmečko idiličnega in polproletarskega Sela, prenasičenege s toplim vonjem po hlevskem gnoju, s težkimi vprežnimi vozovi v globoki senci pojat in kolovozi, ki so vodili z dvorišč do bližnjih njiv, naredila Toplarna, kaj podvoz na Kajuhovi cesti in kaj bo naredil iz njega šele novi most čez Ljubljanič? Kaj so iz malomeščanskih Jarš naredila Javna skladišča in tovarna železniška postaja, kaj celotna industrijska cona, ki jo obkrožajo visoke stolpnice, v katerih prebivajo ljudje, ki jih stari Moščani sploh ne poznamo? Se Zelenojamčan v Zeleni jami, ki se je najmanj spremenila, se srečuje v svoji ulici s temeljito predelanimi dvostanovanjskimi hišami in tujimi ljudmi, tako da ga v domači, nekdanji travo porasli ulici, spremlja nostalgichen občutek: njegovega nekdanjega, najintimnejšega sveta, sveta njegove mladosti, je nedvomno konec; in ta njegov intimni svet umira še za njegovega življenja. Kje je navsezadnje kovaška delavnica ob nekdanjem obračališču tramvaja na koncu Poko-

pališke ulice, kjer je vsakokrat postal, ker ga je privabilo ali piskanje meha ali svetel ogenj v temni notranjosti ali kovačevo delo ali konj pred na stečaj odprtimi vrati, podkovanje, smrad, po žgani roževini...? Kje je nekdanji kino Moste, njegovi oznojevi zidovi in kavbojke in kriminalke, ki jih je doživljal tudi kot zadnji krik tehnike, kje strelišče in vrtljak in ciganke onkraj Ljubljanič, in sploh vsa tista cenena nedeljska zabava? Da, marsikaj se je spremenilo, marsikaj pa je tudi umrlo in izginilo do te mere, da se nekdanji Moščan skoraj ne more več poistovetiti z okoljem, v katerem je preživel svojo mladost. In to ne kak starček, temveč že človek tridesetih, štiridesetih let. Njegovega sveta — tako bi lahko rekli — je konec, in umrl je še za njegovega življenja. In prav to je tisto, kar ga navdaja z nostalgijo, s tesnobo. Povsem upravičeno. Zakaj s krajem, v katerem je človek preživel vse svoje življenje in v katerem je pred smrtjo ve, da v njem po njegovi smrti ne bo ostalo nič njegovega, je nekaj narobe, nečloveški je.

Pokopališče je, še preden odpeljejo človeka na Zale.

Tu pa se stvari zapletejo. Ali sme človek v imenu nekdanjih Most in vsega preteklega, ki se mu prvi trenutek zdi najbolj njegovo, zadržati razvoj, ali sme v tem imenu odkloniti vse sedanje in morebiti celo prihodnje? Odgovor na to prizadeto in iskreno vprašanje je prav tako iskren in presenetljiv. Ne more in noče, saj so navsezadnje tudi sedanje Moste nastajale pred njegovimi očmi in s pomočjo njegovih rok, saj so tudi sedanje Moste on sam. In prav prizadeto in iskreno se lahko vpraša, ali se lahko v imenu sedanjih Most, ki so mu vendarle pri srcu, odreče kar vsemu preteklemu. In tudi tu je odgovor na dani. Ne more! Ugotovi lahko kvečjemu to, da je pač razpet med sedanjostjo in prihodnostjo. In da je njegov najgloblji življenjski interes ta, da bi bile v času in prostoru, v katerem živi, združene in prisotne tako preteklost kot sedanjost in prihodnost, da bi bilo skratka njegovo življenje v času in prostoru čimbolj celovito.

Vendar vprašanj s tem še ni konec. Nasprotno, prav s celovitostjo, ki se mu na vsem lepem razkrije kot njegov najgloblji življenjski imperativ, se šele odprejo. Ko že terja celovitost prostora, se

hočeš nočeš mora vprašati tudi po tem, ali mu lahko že Moste pomenijo ta celovit in samozadosten prostor. In odgovoriti si mora nikalno. Moste so le del tistega širšega prostora, ki mu je potreben za življenje, del Ljubljane, Slovenije, Jugoslavije, Evrope, sveta... Za njegov življenjski apetit mu je v resnici potreben mnogo širši prostor, tako rekoč brezkončnost, in njegova pripadnost Mostam je pravzaprav le izraz njegove omejenosti v prostoru. Istočasno pa so Moste tako pomemben del njega samega, da se jih kratko malo ne more odreči, zakaj svetovljan in prebivalec brezkončnosti je lahko le toliko, kolikor je hkrati tudi Moščan, enako Ljubljaničan, Slovenec, Jugoslovčan... V svojem pohlepu po celovitem prostoru mora privoliti v omejenost, zakaj celovitosti brez omejenosti ni, kakor tudi Ljubljane kot celote ni brez Most. In enako je z njegovo usodo v času. In z njim samim kot človekom.

Njegov življenjski interes je, da se razvija v smeri posebnosti, po kateri se razlikuje od vsega drugega in vseh drugih, njegov interes pa je tudi, da se razvija v smeri celovitosti in enotnosti, v kateri je vsemu enak. Biti mora čimbolj zasidran v preteklosti, hkrati pa se pogum-

no nagibati v prihodnost. Biti mora čimbolj zvest svojemu ožjemu domovanju, biti mora skratka Moščan, če hoče biti Ljubljaničan in svetovljan, in biti mora svetovljan, če hoče biti Moščan. Vzdrževati mora skratka ravnotežje med omejenostjo in širino, med preteklostjo in prihodnostjo, ne da bi se mogel kdaj uravnotežiti. V njegovem interesu je torej, da se Moste kot del njega samega ohranjajo z vsem svojim specifičnim bogastvom in posebnostmi in da se kot take vključujejo v širši ljubljanski in svetovni prostor, in da ta širši, ljubljanski in svetovni prostor živi svoje življenje, ne da bi se v njem zgubilo karkoli od moščanske posebnosti. V njegovem interesu je, da se ohranja preteklost, ne da bi zamudil karkoli sedanjega in prihodnjega.

Vprašanje je torej, ali se Moste razvijajo in živijo tako, da zadoščajo tako eni kot drugi potrebi njenih prebivalcev. Ali ohranjajo dovolj svojo preteklost in posebnost ali pa so se morda preveč prepustile sedanjemu in splošnemu, enotnemu, kar je toliko kot brezobličnost? In kaj je sploh moščanska posebnost?

Vendar o vsem tem drugič.

Glavne ugotovitve javne razprave o gozdovih

Gozdovi na rešetju

Značilnost in pomen nedavne javne razprave o gozdovih sta bila predvsem v izredno širokem krogu sodelujočih, v velikem interesu, demokratičnosti in strokovnosti. Priprava in sprejem bodočega zakona sta bila vezana na vsestranske in temeljite razprave. V razpravo v okviru organizacij Socialistične zveze in tudi v ožjih strokovnih krogih se je lahko vključil vsakdo, ki je zainteresiran za bodočo ureditev gospodarjenja z gozdovi.

Positivna stran, ki so jo poudarili vsi sodelujoči, je bilo dejstvo, da je bil osnovni material, ki ga je pripravil izvršni svet, le ena od možnih variant, ki ni izključevala drugih predlogov in rešitev, temveč je imel vsak posameznik možnost podajati in argumentirati svoja stališča in predloge. In tu je še ena značilnost te razprave: poročila, ki ga je na podlagi javne razprave pripravila republiška konferenca SZDL in ga bo posredovala pristojnim organom, so dobile ponovno v pretres občinske konference oz. sodelujoči, tako da so imeli možnost preverjati vzroke, zakaj so bila njihova stališča bolj ali manj upoštevana.

V občini Moste-Polje se razteza okrog 540 ha družbenih in 5.447 ha zasebnih gozdov. Od bruto letnega etaža 6.200 m³ v zasebnem sektorju je 4.000 m³ blagovne proizvodnje. Občinska konferenca SZDL je na območju občine organizirala tri razprave skupnega posvetovanja za ljubljanske občine, ki je bilo na občinski konferenci SZDL Vič, pa se je udeležilo le šest predstavnikov. Zato mislimo, da ne bi bilo napak, če bi predvsem tiste bralce, ki jim je gozd del njihovega življenjskega in delovnega ambienta (in tudi nekatere druge) kratko informirali o bistvenih in večinskih stališčih, ki so se pojavljala v javni razpravi.

Kljub stalnim kritikam sedanje ureditve je razprava pokazala, da je splošni družbeni interes glede gozdov tisti dejavnik, ki mu je potrebno podrediti vse druge. To dejstvo in pa nekaj ostrih kritik na račun poslovanja gozdnih gospodarstev pa kljub temu ni zmanjšalo pomena njihovega delovanja, za katerega je razprava ugotovila, da je bilo zelo pomembno in skladno z osnovnim interesom glede usposabljanja gozdnega potenciala. V javni razpravi so se diskutanti lotili tudi določanja gozdogospodarskih območij, strokovnih služb, povezanosti kmetijstva in gozdarstva, vpliva občinskih skupščin na gospodarjenje itn. Razprava o vseh problemih in stališčih, ki so se pojavljala, niso dala dokončnih odgovorov in rešitev, važno pa je, da so se glede glavnih vprašanj, kot je samoupravljanje, promet z lesom, biološka amortizacija, egalizacijski fond itn. izoblikovala enotna stališča ali zelo argumentirane in obdelane alternative, kar vse bo omogočilo lažje in bolj kvalificirano sprejemanje samega zakona.

Enotno mnenje v razpravi je bilo, da bo samouprava kmetov lastnikov gozdov

stvarna in učinkovita le tedaj, kadar bodo kmetje res enakopravno sodelovali pri poslovanju gozdnih gospodarstev, še posebno pa pri odločanju o delitvi rezultatov gospodarjenja.

Kje in kako organizirati samoupravne skupnosti za sebnih lastnikov, je bilo eno od glavnih vprašanj. Tudi vprašanje pravic in dolžnosti teh skupnosti so se pojavila brez izjeme v vseh razpravah. Večinska stališča glede vsebine in organizacije samoupravnega vključevanja so se zavzemala za to, da bi se v gozdnem gospodarstvu poleg delavskega sveta organizirala samoupravna skupnost kmetov lastnikov. Oba sveta bi skupno razpravljala o vseh stvareh, pomembnih za GG ter ločeno vsak za svoje področje skladno s skupno sprejetimi odločitvami.

Manj enotnih stališč je bilo okrog prometa z lesom in okrog biološke amortizacije. Večina udeležencev je nastopila proti sedanjemu monopolnemu položaju gozdnih gospodarstev pri prometu z lesom, kar je omogočalo drago poslovanje gozdnih gospodarstev in istočasno zniževalo dohodek od prodaje lesa privatnim lastnikom.

Zagovorniki dosedanje ureditve so poudarjali, da bi ločitev prometa z lesom od celotnega kompleksa gospodarjenja prinesla kup težav, so pa že v toku razprave poudarjali, da bi morali les prodajati na osnovi tržnih cen ter da je potrebno zmanjševati razliko med odkupno in prodajno ceno lesa iz zasebnih gozdov. Kljub tem premikom na strani gozdnih gospodarstev pa so prevladali predlogi, naj se omogoči neposreden odkup lesa določenim porabnikom (lesni in papirni industriji, gradbeništvu, rudarstvu itn.), kar naj bi odpravljalo monopol in vodilo k tržnemu oblikovanju cen lesa.

Pojavljali so se predlogi, naj bi trgovino z lesom sprostili do kmetijskih zadrug, oziroma naj bi jo popolnoma sprostili. Predvsem zadnje varianto je razprava ovrgla, naivno podpora pa so dobila stališča, da se je treba odločno zavzeti za organiziran promet z lesom, kjer bi imeli kmetje lastniki prek samoupravnih skupnosti pravico odločanja o prodaji ter tako neposreden vpliv na realizacijo dohodka iz gozda.

Od zelo različnih mnenj o zbiranju in razporeditvi sredstev za biološko amortizacijo je bilo enotno le, da je potrebno za ohranitev in obnovo gozdov del prigrisposodarjenih sredstev vrniti v proizvodnjo. Gozdni lastniki so poudarjali, da bi morali imeti večje pravice pri odločanju pri uporabi teh sredstev. Najbolj so se križala mnenja pri vprašanju, ali naj se biološka amortizacija plačuje od vsega lesa iz zasebnih gozdov ali samo od blagovne proizvodnje. Razprava ni dala končnega odgovora. Kakršnakoli bo odločitev, je potrebno poudariti, da bi potrebe dobrega gospodarjenja narekovale uvedbo biološke

amortizacije tudi v družbenem sektorju (sedaj amortizacija na osnovi zakona o amortizaciji osnovnih sredstev) in plačevanja biološke amortizacije za ves posekan les iz zasebnih gozdov.

Večina razpravljavcev je priznala neenake pogoje gospodarjenja med posameznimi gozdnimi gospodarstvi in se zato zavzela za ustanovitev republiškega egalizacijskega sklada, s tem da so zaradi slabih izkušenj gozdnih skladov iz preteklosti zahtevali, naj se točno določijo viri za njihovo formiranje, kriteriji napaianja in način upravljanja ter porabe sredstev. Nekaj odklonilnih stališč je prišlo predvsem iz gozdnih bogatejših področij, ki trenutno nimajo velikih potreb po vlaganjih.

Že hiter in skromen zapis glavnih stališč javne razprave o gozdovih kaže, da od bodočega zakona vsi veliko pričakujejo. Brez dvoma, da vse rešitve ne bodo absolutno zadovoljile vseh. Zato pa bo ena osnovnih nalog vseh, ki se kakorkoli ukvarjajo z gozdovi, graditi, dopoljevati in izboljševati novi zakon, kar bo moralo nujno roditi uspehe na področju nadaljnjih medlatskiških odnosov in predvsem v samem gozdnem ambientu, kar je nedvomno velik interes nas vseh — po dikciji sedanjega in bodočega zakona — celotne družbe.

Obisk osnovne šole Josifa Pančiča v Beogradu

»Vlak Ljubljana — Beograd stoji na drugem tiru. Ponavljam...« je delil napotke hreščavi zvočnik na peronu. Hiteli smo, da bi se skoraj prekucnili skoji podzemeljski prehod na drugi peron, kjer je že čakala naša garnitura. Kot jata splašenih vrabcev smo okupirali rezervirani vagon. Tovariš potni maršal, za navadne dni kar tovariš ravnatelj, je bil najbrž ves poten, se pravi oznojen, preden nas je spravil v gnezda, se pravi v kabine in postelje. Radosti ni bilo ne konca ne kraja — vse do intervencije sprevodnika.

Vožnja je bila dolga. Le kdo bi spal v pričakovanju jutrišnjega dne?

Zjutraj smo prispeli. Čakali so nas beograjski vrstniki in takoj se je razvilo prijetno sožitje med bratskimi narodi. Kar je res, je res: naši južni bratje ne rabijo toliko časa, da se odtajajo, kot mi severnjaki.

V šoli Josifa Pančiča, kateri je bil namenjen naš obisk, nas je čakal zajtrk, nato pa je sledil ogled biološke razstave, ki je gostovala na tej šoli. Igrivost narave se nam je razkazovala v skoraj nemogočih pojavih. Zanimivi so bili materialni dokazi razvojnih stopenj.

Pri ogledu Beograda so bili vtisi tako zgoščeni, da ni možno niti začeti, niti nehati z opisovanjem. Ne morem mimo galerije 25. maj, kjer shranjujejo vsa darila našega dragega tovariša Tita. Na Kalemegdanu niso zanimive le utrbe iz starih časov, marveč je od tu čudovit pogled na metropolo Jugoslavije.

Prenočili smo pri tovariških učencih šole — gostiteljice. Z njimi smo bili potem še

Ljubiteljska kulturna dejavnost v letu 1970

Drobec izza kulis

Ker je Zalog kot industrijsko delavski predel naše občine med najpomembnejšimi kulturnimi centri pri nas, naj začnemo z načrti njihovega društva. Tudi letos bodo uprizorili vsaj eno igro. Velja pa omeniti zelo razgibano klubsko dejavnost, ki sega od predstavitve sodobne slovenske literature do športnih tem. Malce vprašljivo je še delovanje lutkovne sekcije, a upajmo, da začetega dela le ne bodo opustili.

Pravzaprav bi morali na prvem mestu omeniti zelo dejavno in uspešno kulturno umetniško društvo Dolsko. Že pred časom so pod vodstvom režiserke Jožice Cerarjeve začeli z vajami za Ogrinčevo igro V Ljubljani jo dajmo in za Ribičičevo otroško igrico Palčki, v kateri bo sodelovalo do 50 otrok. Na repertoarju pa imajo še igro Sergeja Mihalkova Šestero mušketirjev. V igri bodo nastopali otroci 12 — 13 let starosti. Moramo pa poudariti, da je dvorana za nastope dokaj neprimerna, ker je ni mogoče dovolj ogreti. Napeljava centralne kurjave bi pa stala okoli 10.000 dinarjev. KUD Dolsko se ne omejuje samo na gledališko dejavnost. Glasbena dejavnost je živahna in tudi redna. Tamburaše in harmonikarje, ki jih je okoli 20, poučuje Anton Semeja iz Dola.

Če že omenjamo druge dejavnosti naj omenimo še klubsko. Klub sicer nima ta-

ko razvejanega programa kot morda kje drugje in so se za zdaj omejili poleg nekaterih športnih sekcij na zanimiva potopisna predavanja. Prepričani pa so, da bodo lahko dejavnost popestrili in obogatili, posebno s približevanjem naše literarne dediščine. Pri tem se bodo ozirali predvsem na želje in teženje domačinov.

KUD Javor se je odločil za Manzarijevo igro Mrtvi ne plačujejo davkov. Tudi njihova dvorana je v zelo slabem stanju.

KUD Prežganje pripravljajo igro Vdova Rošinka. Ponočili bodo tudi Borove Razravnice, čeprav so zelo zahtevni. Ko bo stekla voda po ceveh novega vodovoda, bodo pripravili lepo prireditev s peštrim programom.

V Slapah deluje dramska sekcija v okviru gasilskega društva, vendar bo od poletja priložnostnih praznovanj pripravili tudi igro Glavni dobitki.

Vevški pihalni orkester ima tako bogato dejavnost, da bi zasluzil samostojen prikaz. Orkester je prav gotovo strokovno na lepi ravni in tudi organizacija je v dobrih rokah. Orkester se udeležuje vseh priložnostnih proslav, pa tudi revij in je lani gostoval tudi na reviji pihalnih orkestrrov v Gradkornu (Avstrija). Letos bodo pa Avstrijce sprejeli doma na reviji občinskih orkestrrov, ki bo ob praznovanju 70-letnice obstoja vevškega orkestra. Program bo pester in zanimiv. Vsi sodelujoči orkestri bodo prejeli spominske plakete.

Tudi v Senočetih deluje dramska sekcija v okviru prostovoljnega gasilskega društva. Letos bodo zaigrali igrice Potrpežljivi Matevž. Režijo je prevzela njihova dolgoletna režiserka Pavšičeva. Škoda, da v tej vasi ni klubske dejavnosti. Delo dramske sekcije bi bilo tudi mnogo uspešnejše in plodnejše, če bi imeli vsaj zakurjeno dvorano.

Vsa društva in dramske sekcije bodo pripravile tudi priložnostne proslave, tako npr. za Prešernov dan, za dan žena itn.

Vsi, ki pripravljajo katekolni odrsko delo, bodo sodelovali na občinski reviji gledaliških skupin. V načrtih pa imajo tudi gostovanje v različnih krajih v občini in zunaj nje.

Vera Detela

Dušan Kričej

Pust je pred vrati. Tale posnetek je z lanskega pustovanja v Hrušici

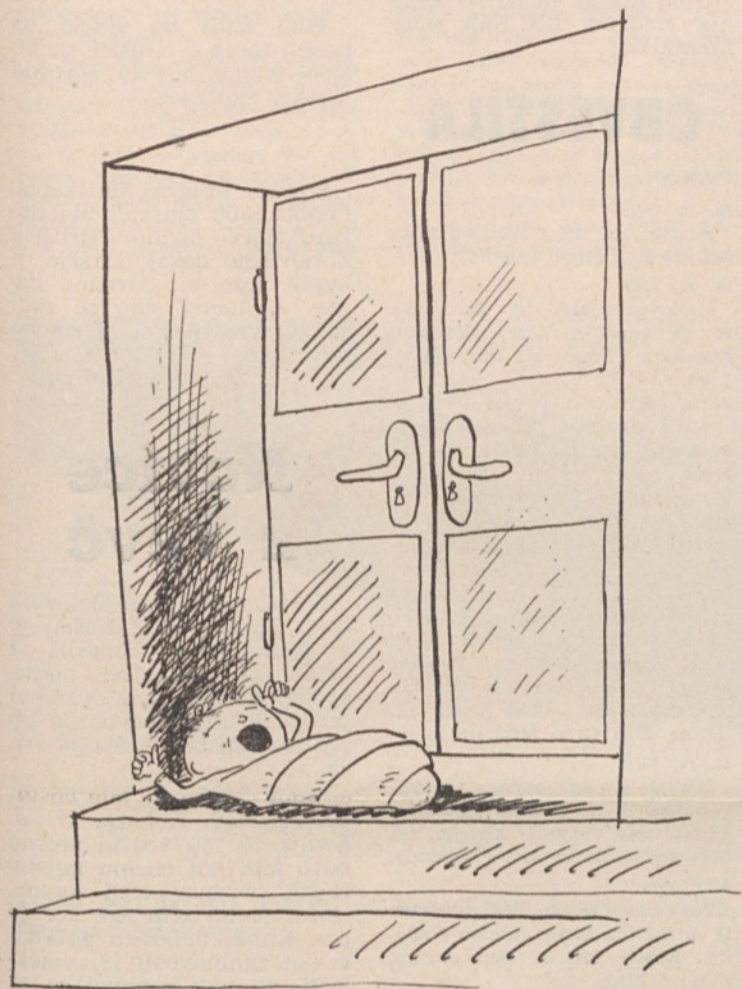
Starši, otroci vas obtožujejo!

Čas in kraj dogajanja pričujočih zgodb nista pomembna. Enako tudi ne nosilci glavnih vlog. Dogajajo se pri nas, pa tudi drugod po svetu, a trpijo tisti, ki so najmanj krivi — otroci. Pri vzgoji otrok v domačem okolju se pogosto srečujemo z dvema skrajnostima ali starši otroke preveč držijo »na uzdi« ali pa »vajeti« preveč spustijo iz rok. Posledice so lahko zelo resne. Dokaz prve skrajnosti je tudi naslednja zgodba.

ZAKAJ TOLIKŠNO NEZAU PANJE V OTROKA?

Sestnajstletno dekle je svoji sošolki vzela čevlje. Motiv kraje si ni moč razlagati drugače, kot da si je pač želela

blikovane življenjske nazore in so bolj trdoživi. V zavodu menijo, da bi morali starši — v težjih primerih — pred sodiščem odgovarjati za zanemarjanje svojih otrok, kot je to že uvedeno v nekaterih

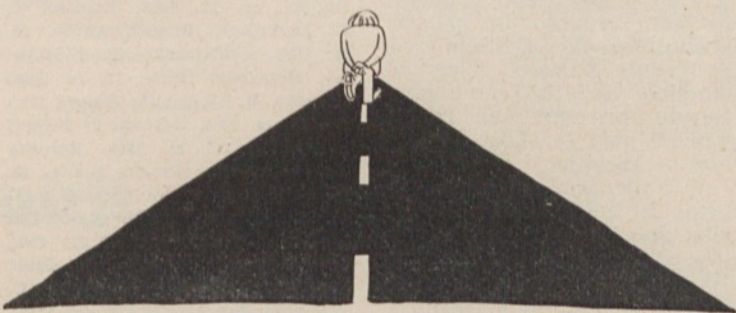

imeti take čevlje, ki jih starši njej niso privoščili.

Sodišče je izreklo strožji nadzor po skrbstvenem organu. Dekle je bilo oddano v disciplinski center pri zavodu za socialno delo, in sicer nekaj ur na dan za 30 dni. V tem kratkem času je opravila oba popravna izpita iz matematike in angleščine, ker je prej zanemarjala šolo.

Deklica je v pogovoru z vzgojnimi delavci zavoda odkrito spregovorila o neurejenih razmerah v družini, ki so ji iz dneva v dan bolj grenili življenje. Doma jo je oče pretirano držal na povodcu, medtem ko se je mati vdano podrejala očetovi samovolji. Spričo tega je deklica željna prostejšega življenja, postajala do staršev vse bolj nezaupljiva. Zatekala se je v svoj svet sebi enakih. Tako imenovana asocialnost jo je vse bolj prežemala. Doma so ji nenehno govorili: »Iz tebe ne bo nikoli nič!« Dovoljenje za izhod v kino, na ples ali na klepet s prijateljico si je morala izsiliti z lažjo. V disciplinskem centru so končno v njej izbruhnile na dan vse tiste uredničkive in neuresničljive želje, ki so bile prej potiskane v stran. Tu se je dekle sprostito in izpovedalo. Vodstvo centra je skušalo s starši vzpostaviti nekakšen modus vivendi, v čemer pa ni popolnoma uspelo. Tudi sicer je značilno, da so v podobnih primerih otroci prej pripravljene sodelovati s skrbstvenim organom kot s starši, ki imajo že izo-

drugih državah. Žalostno, toda resnično je, da se moraš pri nas pred zakonom zagovarjati za navaden prekršek, medtem ko za tako pomembno življenjsko vpraša-

nje, kot je zanemarjanje otrok, zakonodajalec ni predvidel kazenskih sankcij. Z zakonom bi morali tudi urediti vsebino in obliko vzgojnega sodelovanja staršev s skrbstvenim organom.

Sicer pa ne gre zgolj za to, da zavrženi in zanemarjeni otroci padejo v breme družbi in da morajo občinske skupščine vsako leto odšteti za rejnine precej denarja, marveč gre predvsem za moralno odgovornost staršev, ki pripravijo otroke na svet, potem pa si mislijo: Naj družba skrbi zanje, nam nič več mar!

Drugače si ni moči razlagati ravnanje tiste trdosrčne matere, ki je zapustila svoje štiri otroke ter se že več let vdaja brezdelju, klataštvu, alkoholu in prostituciji, občina pa plačuje precejšnjo

rejnine za njene otroke.

Ali pa tista neznana mati iz Bosne, ki je svojega 18-mesečnega otroka pustila v Ljubljani in odšla neznanu kam. Za otroka se ne ve, ne kako mu je ime, ne kje je rojen niti ne, kdo so mu starši. K sreči so se takoj našli dobri ljudje, ki so dojenčka sprejeli v rejo. Če se mati ne bo oglasila v predvidenem roku bo družina otroka posvojila.

TEZKO OTROŠTVO

Pravo odisejajo doživel K. S., ki mu ni bilo dano, da bi ob srečnih in skrbnih starših užival brezbrizno otroštvo in okusil vse radosti mladostnih let. Še kot dojenček je prišel k zakoncema brez otrok, ki pa se za svojega posvojenca nista kaj prida brigala. Otroci je doraščal ob stalnih prepirih v hiši, ki so končno zakonca privedli pred sodišče. Prišlo je do razveze zakona. Na sodišču sta oba sporazumno zamolčala, da skrbita tudi za osemletnega otroka. Fantek je poslej romal iz zavoda v zavod, a se je še vedno najraje zatekel k materi, ki ga je nekoč posvojila. Toda krušna mati, ki se je znova poročila, za fanta ni imela srca. Potem se je deček odločil za krušnega očeta, mence, da bo pri njem našel vsaj malo ljubezni in razumevanja. Toda tudi on ga je odklonil, ker se je medtem že drugič, pozneje pa še tretjič poročil.

Ker sta se ga tako odkrižala oba krušna roditelja, so poslej za fanta skrbeli samo še skrbstveni organi, na katere se je fant zelo navezal in jim je še danes za njihova prizadevanja globoko hvaležen. Ta hvaležnost veje tudi iz pisma, ki jim ga je pisal od vojakov. V njem med drugim piše tudi tole:

»Kar potrebna mi je vojaška vzgoja. Sedaj šele vidim, kako prav ste imeli, ko ste me tako lepo vzgajali. Še enkrat se vam zahvaljujem za vse tisto, kar ste storili zame... Lahko rečem, da ste naredili domala nemogoče stvari, za katere sem prej mislil, da so brez vrednosti.«

Danes je K. S. poročen, ima službo, stanovanje in urejeno življenje. Le še včasih se z grenkimi občutki spominja svojega težkega otroštva, ki ga njegovi otroci ne bodo deležni.

F. F.

Uspeli light show Apolo experiencev v Zalogu

Kot smo že pisali, so zaloški mladinci dobili svoj beat ansambel. Zdaj je tudi zanje konec vožen v Ljubljano, na Vevče in drugam na ples. Pred nekaj dnevi so organizirali prireditev v modernem stilu, imenovano light show, ki je bila za prvičkrat še kar domiselno izpeljana s strani Apolo Experiencev; morda so le nekoliko preveč kopirali po vev-

Komaj je tenka snežna odeja prekrila zemljo že so otroci s podstrešij, ropotarnic in kleti privlekli sanke in smuči ter se napotili na bližnji hribček. Tudi tale deček zadovoljen hiti na sankališče.

Vesti iz občinske skupščine

Na zadnji seji so imeli odborniki občinske skupščine Moste-Polje — če odštujemo razpravo o osnutkih statutov občine Ljubljana Moste-Polje in mesta Ljubljana — največ dela s tem, da so sprejemali odloke in dajali soglasja.

Odborniki so na tej 8. — seji potrdili zapisnik 6. seje, poslušali poročilo o izvrševanju sklepov 7. seje, slišali odborniška vprašanja in pojasnila ter se seznanili s poročilom mandatno imunitetne komisije občinskega zbora o nadomestnih volitvah v volilni enoti 3 Moste.

V peti in šesti točki dnevnega reda so razpravljali o osnutkih statutov občine Ljubljana Moste-Polje in mesta Ljubljana, o sklicih zborov volivcev ter o osnutku programa skupščine občine Ljubljana Moste-Polje za leto 1970. Sledilo je sprejemanje odlokov o stopnjah prispevkov in davkov za leto 1970 o določitvi sredstev za financiranje vzgoje in izobraževanja v letu 1970, začasnem financiranju proračunskih potreb občine za čas od 11. 1. do 31. 3. 1970 ter o spremembi proračuna za leto 1969.

Odborniki so dali še soglasje za pripojitev delavske univerze Ljubljana Moste-Polje k delavski univerzi »Cene Štupar« Ljubljana - Bežigrad. Sklepa o finančnem programu za financiranje izgradnje prizidka sodnega poslopja v Ljubljani niso sprejeli, ker so se odločili, da bodo o tem razpravljali, ko bo na dnevnem redu razprava o občinskem proračunu.

Glede na dosedanje sodelovanje delavskih univerz Ljubljana Moste-Polje in »Cene Štupar« Ljubljana - Bežigrad ter na teritorialno povezanost obeh občin se je zbor delovne skupnosti delavske univerze Moste-Polje skupno z zunanjimi predstavniki javnosti odločil, da se priključi k delavski univerzi »Cene Štupar«.

Za združitve ne obstajajo neki ekonomski oziroma finančni razlogi, marveč kadrovske in pa želje, da se za potrebe obeh občin formira

močno razvita in specializirana delavska univerza, ki bo kos pokrivali pretežni del izobraževalnih zahtev za potrebe približno 80.000 prebivalcev na območju obeh občin.

Po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o prispevkih in davkih občanov je občinska skupščina uskladila občinski odlok o stopnjah prispevkov in davkov za leto 1970. Republiški zakon namreč ukinja davek na kmetijske proizvajalne naprave ter prispevek od tovarjenja lesa z delovno živino, uvaja pa prispevek iz delovnega razmerja od osebnih dohodkov gospodarskih pomočnikov pri zasebnih kmetijskih gospodarstvih.

Sprejeti odlok vsebuje tudi olajšavo za vlaganje sredstev za zgraditev ali adaptacijo gospodarskih poslopij ter nabavo opreme za kmetijska gospodarstva v višinskih predelih občine.

Temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana je v decembru 1969 poslala vsem ljubljanskim občinam in mestni skupščini zahtevek za povečanje finančnih sredstev (35,9 % na predvideno realizacijo finančnih sredstev za leto 1969), s katerimi želi povečati raven povprečnih osebnih dohodkov ter izboljšati tudi materialno skrb in opremo šol.

Predstavniki občinskih skupščin so sporazumni, da je treba šolstvo dokončno sanirati, zato so občine določile naslednje prispevne stopnje: 2,95 % prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, 14 % prispevka iz osebnega dohodka iz kmetijstva, obrtnih in drugih dejavnosti, intelektualnih storitev, avtorskih pravic ter 10 % od občinskega prometnega davka od prodaje blaga na drobno, alkoholnih pijač v trgovini in v gostinstvu.

Dopisuj v svoj list

Vilko Sluga

Občani pišejo...

ODGOVOR NA VPRAŠANJE
BRALCA RUDOLFA VRTAČNIKA,
KODELJEVO

1. Ali je možna prizidava pri objektu za predšolsko varstvo Zakotnikova 3? VVZ »Angelca Ocep« Vam ne more posredovati odgovora. Na to vprašanje lahko odgovori le pristojni organ občinske skupščine Moste-Polje.

2. Sedanja kapaciteta VVZ potreb varstva ne zadovoljuje, ne samo na območju naše skupščine, ampak je to problem vseh industrijskih krajev v Sloveniji. Samoupravni akti vzgojno varstvenega zavoda »Angelca Ocep« predpisujejo redni letni vpis gojencev vsako jesen od 20. avgusta do 10. septembra. Pri rednem vpisu so zagotovljena mesta vsem prijavljenim otrokom brez pogojev za datum vstopa. Na primer: starši vpišejo gojenca v rednem vpisu, vstop gojenca pa je doleten za mesec december. Ti starši imajo mesto za svojega otroka zagotovljeno, odločitev vstopa gojenca pa mora biti s strani staršev utemeljena, npr. preselitev, otrokova bolezen, dosežena zahtevana starost otroka ipd.

Poleg rednega vpisa sprejme zavod vse tiste otroke, katerih starši imajo tehten vzrok za nujen sprejem otroka v varstvo (smrt roditelja, ločitev staršev, nepredvidene preselitve, službene preместitve, nenadna bolezen staršev z zdravljenjem v bolnišnici in sorodnih zavodih). Vzroke za nujne sprejeme zavod preverja v sodelovanju s socialnimi službami, ki so za to pristojne.

Za urejeno varstvo otrok je načrtno letno delo (vpis in redni obisk gojencev) pogoj, ki ga morajo posebno v sedanjem času velikih potreb upoštevati tudi starši!

Direktorica
Breda Zdešar

Občani pišejo...

REŠITEV

NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE V GLASILU NAŠA SKUPNOST

Na uredništvo Naša skupnost je prispelo skupaj 46 rešitev novoletne nagradne križanke. Zbirja uredništva je izžrebala pet reševalcev, ki prejmejo naslednje nagrade:

1. nagrado v znesku 100 din prejme MLADEN SKOČAJIČ, Kajuha 42 Ljubljana;

2. nagrado v znesku 40 din prejme ZOFKA TRIBUŠON, Moškričeva 40 Ljubljana;

Tri nagrade po 20 din si delijo:

Mito Kocjančič, Rojčeva 1 Ljubljana Moste, Poldka KUK, Kočevje Kolodvorska 8 in Lidija KOGEJ Jarška 23 Ljubljana.

Nagrajenci iz Ljubljane lahko nagrade dvignejo na blagajni uredništva Ob Ljubljani 42/II. medtem ko bomo tovarišice Poldki Kuk nagrado poslali po pošti.

NAGRAJENCEM CESTITAMO!

Uredništvo Nsk

Predstavljamo vam svet krajevne skupnosti Ljubljana-Moste

Delo komisij je hvale vredno

V tako kratkem sestavku je nemogoče predstaviti dejavnost sveta neke krajevne skupnosti z vsemi komisijami in drugimi družbenopolitičnimi dejavniki, k delujejo v njenem okviru. Pa vendar naj nam bo dovoljeno, da skušamo vsaj delno opisati delo sveta KS Ljubljana Moste v letu 1969.

V njegovem sestavu delajo štiri komisije: komisija za otroško varstvo in pomoč družini, socialno zdravstvena komisija, komisija za komunalno in gradbeništvo, komisija za statut in pravila, dalje poravnalni svet in štab za civilno zaščito.

Svet krajevne skupnosti šteje 15 članov, od katerih jih je 11 aktivnih. Če k temu prištejemo še 47 članov komisij, jih je skupaj 62 ali 1,09 odstotka od 5.500 volivcev z območja krajevne skupnosti Moste.

STIKI Z OBČANI

Vsi vemo, kako težko je v strnjjenih mestnih stanovanjskih soseskah najti stik z občani. Potrošniška družba, katere sužnji vse bolj postajamo, tudi sama prinaša s seboj zelo negativne napolavine, predvsem tudi odtujenost ljudi. Žalostna, toda resnična je ugotovitev, da v velikem stanovanjskem bloku sosed sosedu ne pozna, kaj šele, da bi se v hiši poznali vsi med seboj. Zato tudi ta svet krajevne skupnosti še doslej ni našel načina kako presekat ta gordijski vozol odtujenosti in kako pritegniti k sodelovanju širši krog občanov. Morda je zanimiv primer stanovanec stolpnice v

Društveni ulici, ki so vsi na dom prešli vabila za nadomestne volitve. Kljub temu je bila udeležba volivcev iz te stolpnice na zborih volivcev zelo skromna. Tu najbrž tudi tiči kanček odgovora na vprašanje, zakaj občani v mestu odklanjajo uvedbo samopriskevka.

V nečem pa se je vendarle premaknilo na bolje. Malokateri svet krajevne skupnosti se lahko pohvali s tem, da tako homogeno deluje kot prav moščanski. Enako zelo dobro delajo tudi vse štiri komisije, ki jim je doslej uspelo na terenu rešiti vrsto zelo perečih komunalnih, socialnih in drugih problemov.

Svet krajevne skupnosti Moste je v zadnjem času navezal zelo dobre stike tudi z vsemi krajevnimi družbenopolitičnimi organizacijami, odborniki, poslanci in različnimi društvi. Posebno pozornost posveča mladinskemu klubu »Kajuh« ter mu nudi materialno pomoč. Po novem letu bodo odprli tudi poslansko pisarno.

Slabša je povezava z odborniki zbora delovnih skupnosti, ki kljub vabilom ne prihajajo na seje sveta KS. Šibka točka v dejavnosti tega sveta KS je nedovoljna povezava s hišnimi sveti, za kar pa najbrž ni sam kriv, ker hišni sveti danes nasploh iz

znanih razlogov nikjer ne delajo kaj prida.

Kot je bilo slišati na seji sveta krajevne skupnosti Moste, njegovi člani — predvsem pa tajnik — opravljajo dober del obveznosti, ki po zakonu o civilni zaščiti sodijo v pristojnost upravnega organa pri mestnem svetu. Prav tako menijo, da so sveti KS deležni premajhne materialne in moralne podpore za realizacijo nalog, ki se pred njih postavljajo glede civilne zaščite in da so sedanja sredstva KS tudi sicer premajhna.

OBVESTILA

POROKE

20. 12. 1969
Kozole Ana, Lj. Povšetova 71 in Martinkovič Franc Dominik.

24. 12. 1969

Sinkovec Joško, Lj. Zarnikova 16 in Popovič Vida; Regancin Engelbert, Polje 273 in Fojkar Zora.

26. 12. 1969

Petrič Stanislav, Lj. Zaloška 65 in Korlat Milojka Jožefa, Lj. Zaloška 16.

27. 12. 1969

Novak Helena, Sneberje 80 in Pištenjak Franc; Mahkovec Nada, Sostro 25 in Vrtačič Janez; Pokleka Ivan, Lj. Sp. Hrušica 40 in Pok Dragica, Polje c. XVI št. 15; Smarčan Anton, Lj. Rožičeva 9 in Kranje Elizabeta; Potokar Franc, Lj. Ribniška 6 in Groznik Milena Marija; Skulj Jože, Lj. Križna 1 in Grad Marija.

31. 12. 1969

Soukal Vitomir Metod, Lj. Tovarniška 14 in Rahonc Antonija; Maksimović Vladimir Andrija, Lj. Smartinska 156 in Anžel Bogdana.

3. 1. 1970

Vujanović Dušan, Lj. Perčeva 11 in Starina Silva; Jerman Vinko, Zg. Kašelj 154 in Beti Ančka, Polje c III/1.

7. 1. 1970

Serifi Seval, Lj. Klunova 2 in Vdovč Franciška, Lj. Klunova 2.

UMRLI

Zaje Franc, 16. 12. 1969, Dolsko 38; Rant Francišek, 19. 12. 1969, Pokopališča 25, Ljubljana; Logar Rudolf, 18. 12. 1969, Zaloška c. 87, Ljubljana; Strniša Anton, 16. 12. 1969, Proletarska 13, Ljubljana; Benedičič Hilda, 17. 12. 1969, Zaloška 70, Ljubljana; Kokalj Ivana, 18. 12. 1969, Osredki 2; Bricelj Francišek, 25. 12. 1969, Zaloška 133, Ljubljana; Petrič Janez, 23. 12. 1969, Laze 3; Vavpotič Amalija, 20. 12. 1969, Polje, Sneberska 56; Čarman Franciška, 20. 12. 1969, Bizovik, Pot v dolino 4; Zivice Franc, 28. 12. 1969, Ljubljana, C. v Zajčjo dobrovo 18; Rodič Ciril, 26. 12. 1969, Ljubljana, Polje 18; Možina Franc, 29. 12. 1969, Ljubljana, Ribniška 3; Lampret Franciška, 16. 12. 1969, Ljubljana, Fužine 14; Bau Julijana, 30. 12. 1969, Ljubljana, Smartinska 107; Magister Janez, 31. 12. 1969, Ljubljana, Vzajemna 28; Zitko Stanislav, 2. 1. 1970, Ljubljana, Poljanska 97; Kremžar Davorin, 3. 1. 1970, Ljubljana, Poljedelska 13; Palma Urška, 3. 1. 1970, Ljubljana, Zadržna 16; Fekonja Ludvik, 1. 1. 1970, Lj. Sostro, Pot v Podgorje — vrt.; Korošec Katarina, 5. 1. 1970, Bizovik, Perišna 15; Kuhar Marija, 23. 12. 1969, Polje, Zaloška 188; Škrjanc Mihael, 17. 12. 1969, Dobrunje 64; Černak Antonija, 19. 12. 1969, Zg. Zadobrova 168; Leban Franc, 28. 12. 1969, Novo polje c. 12 št. 8, Sp. Zadobrova; Klemenčič Franci, 2. 1. 1970, Sedinja vas 20; Kozlevčar Jože, 31. 12. 1969, Mali vrh 5; Intihar Franca, 2. 1. 1970, Zalag, Pot v zeleni gaj 25; Ložar Ana, 13. 1. 1970, Zg. Kašelj 56.

Upokojenci upokojencem

Ko smo se poslovili od leta 1969, smo lahko z zadovoljstvom ugotovili, da smo skušali nuditi članstvu, kolikor je bilo pač mogoče. Posebej velja to za izlete. Naši izleti so bili pestri in poučni, ker so jih vodili dobri poznavalci krajev in njih zgodovine. Izletniki so bili nadvse zadovoljni, odbor je imel pri izbiri izletov srečno roko.

Na prvem izletu dne 21. maja (102 udeležencev) nas je pot vodila prek Kranjske gore in Trbiža skoz prekrasno Kanalsko dolino v Videm (Udine). Po ogledu mesta smo krenili v znamenito mesto Čedad, kulturno središče beneških Slovencev. Nato smo nadaljevali vožnjo v Staro Gorico, kjer smo imeli daljši postanek. Vračali smo se v večernih urah čez COL in Črni vrh.

Drugi izlet dne 12. junija 1969 je bil namenjen ogledu

Uredja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Sturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. Telefon 315-980 Tek. rač. pri NB Ljubljana, občinska konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje. Naša skupnost 501-8-205/I. Celoletna naročnina 3,60 N din, polletna 1,80 N dinarjev, posamezna številka 0,30 dinarjev. Tisk »Kočevski tisk«, Kočevje. Kličej CJP Ljudska pravica, Ljubljana. Poštnina plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.

Franc Šinkovec

Vesti iz Hrušice

Komisija za socialno delo pri KS Hrušica-Fužine je razdelila denarno pomoč ljudem, ki so potrebni pomoči. Lepo so se zahvalili občinski skupščini Ljubljana Moste-Polje, ki ima posluh za socialno šibkejšo občane.

Organizacija RK bo tudi letos pogostila starejše vaščane na tovariškem srečanju. Sredstva bodo prispevale organizacije na terenu, kulturni program pa bodo izvedli pionirji. Sestal se je odbor za kulturno delo pri KS. Sprejeli so načrt dela za tekoče leto. Pripravili bodo bogat program v maju ob 25-letnici osvoboditve Ljubljane.

Tudi letos bo veselo na pustni torek v Hrušici. Če bo lepo vreme bo šel sprevod maskar skozi vas.

Ponirji Franca Majškerca-Frenka smo obiskali 94-letno Breskarjevo mamo v Hrušici. Zbrali smo nekaj denarja, ji kupili rože in skromno darilo. Z mamom smo se tudi slikali. Voščili smo ji srečno novo leto.

Jože Korošec

Novice z Vevč

Socialistična zveza delovnih ljudi Vevče — Zg. Kašelj je za dedka mrza obdarila 13 otrok, ki niso sicer nikjer prejeli darila. Tem otrokom je dedek mrza dal darila ob svojem obisku vevškega vrta.

Člani izvršnega odbora so obiskali tov. Kuharja iz Zg. Kašlja in mu voščili srečno novo leto kot enemu najstarejših občanov tega terena. Obisk je bil zelo lep, ker je tov. Kuhar duhovito povedal veliko zanimivosti iz preteklosti, pa tudi zanimal za ta ali oni dogodek, za tega ali onega prijatelja in znanca. Skupaj s svojo ženo je povabil, da bi še večkrat prišli k njemu na obisk.

PLAVANJE

Letošnje plavalno »mrtvo« sezono so pričeli plavalci vevškega plavalnega kluba dokaj pozno, saj so z rednimi treningi v bazenu Ilirija pričeli šele v mesecu decembru, torej mesec dni kasneje kot druga leta. Z rednimi pripravami pa so plavalci Ilirije-Slavije pričeli tudi v telovadnici. Prav gotovo pa bo k temu največ pripomogel enotedenski trening v Ravnah na Koroškem. Tu bodo plavalci trenirali v 25-metrskem bazenu, obenem pa se bodo tudi nasmučali, saj je poleg bazena tudi vlečnica. Plavalcem Ilirije-Slavije želimo, da bi navkljub kratkotrajnim pripravam dosegli na zimskih prvenstvih take uspehe, kot so jih prejšnja leta.

NOVI BLOK

Vevčani se sprašujejo, kdo bo kupil stanovanja v stanovanjskem bloku, katerega so pričeli graditi poleg otroškega vrta.

Sprašujejo se namreč zato, ker ne vedo, kdo si bo mogel kupiti tako drago stanovanje, saj bo cena enega — tako je slišati — kar okoli 14 starih milijonov — pa pravijo, da to še ni končna cena!

Niko Potočnik

BREZ IZJEME VSI NA SMUČI

Načrt, ki ga že nekaj let uresničuje pedagoški svetovalec za telesno vzgojo za Ljubljano Jože Beslič, je letos dosegel tudi našo občino. Pravzaprav je bila naša občina zadnja med ljubljanskimi, pa se je končno le ogrela za to. Za kaj gre?

O NACRTU

Vsak otrok, ki konča osnovno šolo, naj bi znal plavati, pa tudi smučati. Sola naj bi poskrbela, da bi vsak otrok, ki »ni splaval« do četrtega razreda osnovne šole, obiskoval tečaj za neplavalce. To pa bo doseženo tako, da bodo uvedeni v vseh četrtilih razredih sistematični pregledi o znanju plavanja. Toliko o plavanju, ki bo prišlo zopet na športno stran v maju in pozneje.

V teku pa je smučarska akcija. Smučanje je, kot rečeno, naš »nacionalni« šport. No, bi rekel kdo, zakaj pa? Saj je bilo pred to vojno le malo smučarjev. Ali mu rečete nacionalni zato, ker so Bločani med prvimi v srednji Evropi uporabljali smučel. Dobro, s te strani je ugovor sprejet. Reči

celo železniški nasip — če seveda, kot letos, vsega tega ne pere dež.

ALI RES ZMORE VSAK?

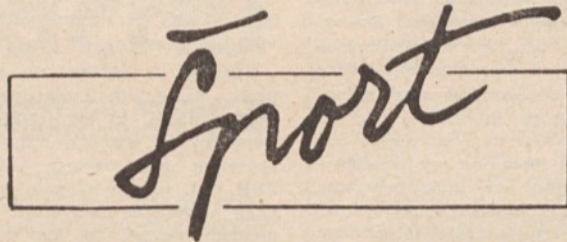
Baje je nekdo, ki je imel nekaj proti statistikam, rekel takole: So kot bikini — kopalke. Veliko zanimivega pokažejo, a kar je najzanimivejše, skrivajo. Na isto smo zašli tukaj. Ali res vse smuča? K smučarski opremi spadajo: smučel z okovjem (ali 500 din), palice (50), čevlji (200—300), smučarske hlače, vetrovka, nogavice (350) in nas takole stane za enega otroka oprema okrog 1.200 dinarjev. Ali res zmoremo to vsi? Pogledimo rezultat te analize na eni mestnih šol naše občine, kjer je 97 otrok petih razredov:

— 36 jih ima smučel, palice, čevlje, skratka vso opremo (37 %).

Ker je to analiza za šolski tečaj, ki je redni del šolskega pouka, je še zanimivo, zakaj jih 10 ne gre: le 3 iz upravičenih razlogov — bolezen, preostalih 7 pa: gradijo hišo, ima dovolj razvedrila in skratka ne dovolijo... starši!

TOREJ...

...slika le ni taka, kot jo vidimo na Celovški cesti. Toda glejmo, da v šoli ne bomo delali socialnih krivic. Da bi lahko šli smučat le otroci imovitejših staršev.

To pa je vsekakor najbolj pohvalna plat te akcije, ki ima sicer uradni naziv »šola v naravi«. Vodstva 4 šol (Sostro, Kette-Murn, Jože Moškrič in Vide Pregarc) bodo izvedla smučarske akcije, avtor zamisli je prof. Beslič, temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana in krajevne skupnosti pa so poskrbele, da bodo lahko odšli na smučanje prav vsi otroci, ne glede na socialne razlike. Vsi bodo dobili čevlje, smučel z okovjem (varnostnimi) in palice. Krajevna skupnosti in občinska skupščina ter nekatere delovne organizacije pa so po res zglednem prizadevanju vodstev šol zagotovili tudi tistim, ki ne zmorejo prispevka. 50 parov kompletnih smučel in 50 parov čevljev je letos kupil TIS, poleg 40 parov smučel, ki so jih že lani kupile šole. S tem je opremljena baza na Travnici gori, ki sprejme naenkrat 90 otrok.

DVOJNI USPEH

O uspehu teh tečajev, kako so jih preživeli otroci, koliko jih je motil dež in koliko so mu ušli — o tem bodo v prihodnji številki pisali otroci sami. Pred zaključkom tečajev pa že lahko čestitamo vsem, ki so si zanje prizadevali: vodstvom šol, prof. Besliču, učiteljem telesne vzgoje pa tudi občinski zvezi za telesno kulturo. S tem, da so tečaje omogočili, niso dosegli le učni uspeh, športni napredek in zdravstveno korist, ampak tudi mnogo prispevali k temu, da vsaj otroci ne bi čutili socialnih razlik, za katere se žal starši ne prizadevamo (ali pa se vsaj ne prizadevamo dovolj), da bi jih odpravljali.

— 13 jih nima niti smučarskih hlače,

— 3 celo ne premorejo puloverja,

— 56 jih lahko plača prispevek za smučarski tečaj (150 din za teden dni) (58 %).

— 3 lahko plačajo več kot polovico,

— 24 polovico,

— 4 ne morejo prispevati, a bi šli,

— 10 pa jih ne gre.

Takole izgleda plaz pod Prisojnikom, kadar je prvenstvo Saturnusa v smučanju

moramo točneje: postaja naš nacionalni šport — odkar smo začeli govoriti, da je — nacionalni šport. To pa je res, in ve se, da število smučarjev nenehno narašča. V nedeljo pa se je treba postaviti tja na Celovško cesto pa opazovati avtobuse in avtomobile. Ali pa v Kranjski gori, na Krvavcu, Spanovem vrhu, pa na Notranjskem, pa na Kamniški strani in — konec koncev vsi griči okoli Ljubljane in vsak malo večji kup zemlje, ki ga je narinil buldožer,

Pionirji — strelci

Letos je bilo prvič izvedeno občinsko strelsko prvenstvo za osnovne šole, in sicer ob praznovanju JA. V organizaciji občinske zveze za telesno kulturo so tekmovalje izvedli člani strelske družine Graničar — vojaki. Ob koncu tekmovanja so pionirke obdarile vojake s kromnim darilcem in jim čestitale ob prazniku.

Športni del tega tekmovanja je bolj aktualen. Prvič se je torej dogodilo, da so tekmovali šolarji, in to prav vseh osnovnih šol, pa tudi pionirke. Verjetno bo to poživitev za strelsko organizacijo v naši občini, ki je že napovedovala kapitulacijo. Mlada kri jim bo dala morebiti novega poleta, pravzaprav veselja do dela. Če bodo seveda strelci znali izkoristiti zanimanje mladine in pripravljenost učiteljev telesne vzgoje, ki so, kot kaže, v naši občini pripravljeno pomagati res povsod.

Dobrih rezultatov je bilo dovolj, najbolj pa so izstopali šolarji s šol Jožeta Moškriča in Vide Pregarc, kot presenečenje pa še sosterška dekleta.

REZULTATI:

POSAMEZNIKI: pionirji: 1. Tomo Premoša (osn. š. J. Moškrič) 126 krogov, 2. Brane Krčmar (osn. š. V. Pregarc) 121, 3. Rajko Bizjak (JM) 120. Pionirke: 1. Alenka Zupančič (JM) 84 krogov, 2. Joža Janežič (osn. š. Sostro) 83, 3. Arijana Prašnikar (JM) 79.

EKIPNO: Pionirji: 1. osn. šola J. Moškrič 868 krogov, 2. osn. šola V. Pregarc 795, 3. osn. šola Polje 644.

Pionirke: 1. osn. šola V. Pregarc 290 krogov, 2. osn. šola J. Moškrič 272, 3. osn. šola Sostro 257. Nastopilo je 50 tekmovalcev in 21 tekmovalk (reprezentance šol).

Osnovnošolsko občinsko prvenstvo v košarki

med šolami J. Moškrič, Vida Pregarc in Kette-Murn, s tem da so redno prvi Zelenojamci.

Rezultati I. dela: Pionirji:

V. Pregarc — Sostro 49 : 12
V. Pregarc — Kette-Murn 21 : 20
V. Pregarc — J. Moškrič 40 : 26
Kette-Murn — J. Moškrič 22 : 17
Kette-Murn — Sostro 24 : 15
J. Moškrič — Sostro 31 : 16

Pionirke:

Kette-Murn — V. Pregarc 21 : 7
Kette-Murn — J. Moškrič 20 : 17
V. Pregarc — J. Moškrič 17 : 6

Prvi del občinskega prvenstva v gimnastiki za osnovne šole

I. del tega morda najkvalitetnejšega pionirskega tekmovanja v naši občini je zopet nadvse zadovoljil. Oceno o tem lahko povzamemo kar po dveh strokovnjakih: Jelici Vazzaz, eni od osnivalcev jugoslovanske orodne telovadbe: »Ta tekmovanja sprem-

bi se kvalitetna razlika večala. To rivalstvo pa seveda povzroča za občinske razmere izjemno kvaliteto.

Se eno posebno prednost ima gimnastika. V večini drugih športnih panog, kjer prinesejo občinska prvenstva na plano talentirane kvalitetne pionirje, klubi teh ne vključujejo v svoje vrste. Pri telovadbi ni te napake, razen v Polju, kjer so vsa prizadevanja Marjana Krevha, da bi dobili telovadnico in ustanovili društvo, za zdaj še zama.

REZULTATI:

Pionirke: posameznice: preskok: 1. Neva Zeleznikar (VP), 2. Marija Težak (JM), 3. Irena Ambrož (VP I); parter 1.—3. Brglez, Kovčič in Cetrtič (vse VP); greda: 1. Tilka Cerne, 2.—3. Ambrož in Zavrl (vse VP); skupaj: 1. Irena Ambrož (VP II) 28,7 točk, 2. Janja Cetrtič (Z. J. I) 28,6, 3. Nevenka Zavrl (Z. J. I) 28,6, 4.—6. Marija Težak (JM), Joža Müller in Neva Zeleznikar (VP I) 28,5.

Ekipno: 1. Vida Pregarc 141,1 točke, 2. Jože Moškrič 134,7 točke, 3. Kette-Murn 134,6 (nastopilo je 11 vrst).

Pionirji: posamezniki: preskok: 1. Havlina (VP), 2. Erent (KM II), 3. Smodiš (VP); parter: 1. Havlina (VP), 2. Bogdanovski (KM), 3. Rozman (P) in Smodiš (VP), bradlja: 1. Havlina (VP), 2.—4. Cernič (KM), Rozman (P) in Smodiš (VP); mnogoboj: 1. Marko Havlina (VP) 29,3 točke, 2. Marjan Smodiš (VP) 28,2, 3. Boris Rozman (P) 28,0, 4. Igor Cernič (KM) 27,3, 5. Zvone Bogdanovski (KM) 26,8, 6. Tomaž Erent (KM II) 26,5.

Ekipno: 1. Vida Pregarc 136,0, 2. Polje 132,6, 3. Kette-Murn 131,8 (nastopilo je 7 ekip).

Gimnastična pionirska šola

V novembru smo v Mostah odprli prvo gimnastično šolo za pionirje. Za začetek so vodje te šole, ki poteka na pobudo občinske zveze za telesno kulturo, izbrali s šol Ketteja in Murna, Vide Pregarc in Jožeta Potrča 80 talentiranih pionirjev od 2. — 6. razreda osnovne šole. Najboljši med njimi tvorijo sedaj elitno ekipo 30 telovadcev, preostali pa vadijo v okviru TVD Partizan Moste.

Za tako šolo smo se odločili ob izjemni priliki: v Ljubljani bo namreč leto dni treniral našo državno gimnastično reprezentanco in Mira Cerarja sovjetski trener Semjon Karagazjan, ki pa je pravzaprav specialist za vzgojo mladih

telovadcev, saj doma vodi gimnastični del posebne športne šole (sicer osnovna šola, a jo obiskujejo samo izbrani športni talenti). Tako je rad prevzel podobno delo tudi pri nas. Ne dela sam in sta njegova asistenta naš državni reprezentant Janez Brodnik in načelnik TVD Partizan Moste Tine Havlina. Uspehi te šole bodo v polni meri vidni šele čez 2—3 leta, saj pravi Karagazjan, da največ pričakuje od sedanjih drugo- in tretješolcev. Vendar pa so člani te šole že napravili prvi »bum« na I. delu prvenstva osnovnih šol v gimnastiki, ko so Havlina, Cernič, Bogdanovski in Novak zasedli prvo, četrto, peto in deseto mesto v skupni razvrstitvi.

Namizni tenis

Končano je ekipno prvenstvo Slovenije v vseh ligah. Od naših klubov se je od tretje lige poslovil TVD Partizan Dolsko in je postal član 4. lige, kjer so še ekipe Saturnusa in Zalog. Kajuh je z drugim mestom v 4. ligi dobil pravico igranja v tretji in bo tako zamenjal Dolsko. Favorit — ekipa Zaloga, ki je igrala pred tem že v 2. ligi, je zaradi neresnosti nekaterih igralcev pristala najnižje, v 4. ligi, tj. na 9. mestu, kar mu daje na koncu tabele 36 mesto v Sloveniji. Vendar to ni realna slika, ker je bila ekipa Zaloga v sezoni 68/69 na 13. me-

stu v Sloveniji, kar je bil do zdaj največji uspeh moških klubov v republiškem tekmovanju. Po vsem tem lahko zapišemo še to, da igrajo za naše ekipe iz občine res sami domačini, kar pa ne bi rekli za ekipo Kajuha, ki ima v svojih vrstah nekdanje igralce državnega prvaka Olimpije. Toda kljub temu — uspehi so tu, čeprav bi bil lahko boljše. Predstavniki Saturnusa, Zaloga, Kajuha in Dolskega, pa so se zmečili, da bodo ustanovili svojo interno ligo, ki naj bi jim omogočila boljšo pripravljenost na druga tekmovanja.

Vilko Sluga

Največji uspeh namiznega tenisa v Mostah

Naša občina je dobila prvič v zgodovini namiznega tenisa predstavnika v I. skupini moštvenega prvenstva SRS. Ta podvig je uspel ženski ekipi družbenega kluba KAJUH. Ekipa je igrala v letu 1969 v II. slovenski ligi. V prvem delu, ki je bil spomladni v Hrastniku, je ekipa zasedla dobro tretje mesto. Nihče si ni mislil, da se lahko dekleta uvrste v najelitnejšo slovensko ligo. Vendar se je zgodilo prav to.

Drugi del lige je organiziral klub Kajuh, in sicer 21. XII. 1969 v dvorani Olimpije v Trnovem. Rezultati, ki so jih dosegla mošćanska dekleta, so naslednji:

DK KAJUH : SNTK Hrastnik	5 : 3
DK KAJUH : NTK Litija	5 : 0
DK KAJUH : NTK Logatec	5 : 0
DK KAJUH : NTK Vrhnika	5 : 0
DK KAJUH : ŽNTK Ljubljana	0 : 5

Po obeh delih je zmagala ekipa ŽNTK Ljubljana z 20 točkami, DK KAJUH je dosegel 12 točk, SNTK KEMICAR iz Hrastnika pa 8 točk. Za ekipo DK KAJUH so igralce Vida Kononenko, Ljuba Pilič, Dalija Zupan, Irena Korenčan in Anica Dvanajščak. Za ta uspeh so zaslužne prav vse, posebno še 65-letna Vida Kononenko, najstarejša aktivna igralka v Jugoslaviji. Kljub temu, da nosi na svojem športnem hrbtu že 6 križev, premaga še vedno vrsto tri- do štirikrat mlajših igralk. V obeh delih lige je izgubila samo štiri srečanja.

DK KAJUH ima tudi moško ekipo, ki je v letu 1969 igrala v IV. skupini moštvenega prvenstva Slovenije. Borbeni Kajuhovalci so zasedli v obeh delih prvenstva drugo mesto ter se uvrstili v višji razred, tj. v III. ligo. V ekipi igra nekaj »prekaljenih igralcev«, kot so Janez Trupej, Aleš Strojnik in Franc Osterman. Poleg teh igra v ekipi še nekaj mlajših perspektivnih igralcev. To so Miro Magušar, Stane Žnidaršič, Matjaž Udri in pionir — član pionirske mestne reprezentance, Boris Kononenko.

V IV. ligi sta igrali tudi ekipi SATURNUSA in NTK ZALOG, ki pa sta se uvrstili slabše (SATURNUS je na 7. mestu, ZALOG pa na 9. in je kot zadnji izpadel). Prav tako je iz III. lige izpadel TVD PARTIZAN Dolsko, tako da imamo trenutno v III. ligi samo enega predstavnika iz občine Moste-Polje, tj. DK KAJUH.

Vsi upamo, da bodo igralci DK KAJUH zastopali našo občino dostojno tako v I. ligi — ženske in v III. ligi — moški, saj so pokazali, da so se še sposobni bojevati v tekmovanju namiznoteških lig.

DK KAJUH ima v svoji sredi osem perspektivnih pionirjev in dve pionirki, za katere upamo, da bodo postali dobri igralci. Klub nima stalnega trenerja zaradi pomanjkanja denarja; če pa bi bil rešen ta problem, bi bil uspeh vsekakor še boljši. Finančni — trenutno edini problem tare ta uspešen namiznotenški kole-

ktiv, ki deluje kot sekcija DK KAJUH že tri leta. Edino pomoč, za katero so člani kluba hvaležni, je dobil od krajevne skupnosti Moste. Sodelovanje je plodno, velja pa ga še bolj razviti, tudi z delom v posameznih komisijah omenjene krajevne skupnosti. Do sedaj nismo bili deležni nikake pomoči niti od terenske konference ZMS niti od občinske zveze za telesno kulturo in upamo pa, da bodo rezultati dela in tekmovanj odprli tudi blagajne teh organizacij. Pretežni vir dohodkov ima DK KAJUH od članarine ter od nabiranja in prodaje odpadnega papirja in steklenic, malenkostni dohodek pa se nateče pri čiščenju snega okoli bloka Kajuhovalca 34-40 (v tem bloku so prostori kluba); člani kluba imajo glede tega

dogovor s HS in Stanovanjskim podjetjem Bežigrad—Moste.

V letu 1970 bo turnir I. skupine moškega prvenstva SRS za ženske v Murski Soboti, turnir III. skupine moštvenega prvenstva SRS za moške pa v Novi Gorici. Ker sta se ženska in moška ekipa DK KAJUH uvrstili v navedeni skupini bosta morali igrati v mestih, v katerih je tekmovanje razpisano. Zelo nešportno je, da se neki klub ne udeleži tekmovanja, na katerem bi moral igrati — prav to pa se lahko zgodi ekipama DK KAJUH, saj trenutno nimata zadostnih finančnih sredstev: za tekmovanja v Murski Soboti in Novi Gorici bi nujno potrebovali vsaj 800 dinarjev.

Upamo, da se bo do meseca marca našel kak kolektiv ali pristojni forum, ki bo toliko zainteresiran za namizni tenis in za obstanek imenovanega DK KAJUH v I. in III. skupini moštvenega prvenstva Slovenije v namiznem tenisu, da bo pomagal klubu s potrebno dotacijo. Le tako bodo igralci namiznega tenisa DK KAJUH lahko zastopali barve svojega kluba in občino Moste-Polje.

Matjaž UDRI

Perišič in Müller — državni reprezentantki

Ob dnevu republike je mlada jugoslovanska državna reprezentanca nastopila v malem mestecu Gheorghiu-Dej proti enaki vrsti Romunije. V tej jugoslovanski reprezentanci sta bili dve tekmovalki iz Zelene jame, trener državne vrste pa je bil naš trener Jože Mavrič. Torej skoraj polovica ekipe iz Zelene jame.

Naš dvoboj z Romunkami je bil pravzaprav neenakovreden. V tem mestu, kjer smo nastopili, imajo Romuni svojo gimnastično šolo. Najbolj talentirani telovadci in telovadke iz vse Romunije obiskujejo to šolo, stanujejo pa v internatu. To je povsem redna šola in učence—telovadce in telovadke začnejo šolati s 7. letom torej s 1. razredom osnovne šole. Na šoli učijo 12 najboljših romunskih trenerjev. Vprašali smo, kako to, da pustijo starši tako majhne otroke v internatu in v drugo me-

sto (povedala sem, da so iz vse Romunije). Starši imajo možnost, da se preselijo v Gheorghiu Dej in jim preskrbe tudi zaposlitev.

S tako reprezentanco smo se srečale in je bila najboljša Jugoslovanka naša Vida Perišič na petem mestu; to je uspeh, še posebej, ker je nastopila poškodovana: jaz sem bila deseta. To je bila moja prva večja tekma po dolgem odmoru zaradi poškodbe kolca.

Tako je pripovedovala po vrnitvi Bernarda Müller. Res je, da bi bilo v takih pogojih še zadnje mesto uspeh. Poleg vsega je treba še vedeti, da reprezentanco Slovenije (razen Kovačeve) sestavljajo izključno telovadke Zelene jame, da so one polovica državne reprezentance (mlade), in to pri tem, da vadijo le v večernih urah v telovadnici, ki bi bila dobra za malo večji razred.

Mimogrede

Morda ste že slišali, da imamo sedaj v občini trenerja državne gimnastične reprezentance in Cerarja, ruskega mednarodnega trenerja Karagazjana. Skupaj smo zbrali kakih 70 najboljših talentiranih pionirjev od 9. do 12. leta in jih sedaj v svojem prostem času pripravljajo po svojih metodah. Že mesec dni je v Ljubljani in ko smo pripravljali to njegovo sodelovanje v naši občini, je rekel

tudi tole: Vi v športu sploh ne veste, kaj je to. »U nas« je to točno urejeno in je treba samo delati. Ves zahod ima to urejeno, a Jugoslovani nimate nič. Kolikor ima kdo dobre volje zasebno.

Pomemben mož, sem si mislil. Takoj je opazil. A kaj, mi to vse vemo in zato o tem toliko razpravljamo, da je postalo to stanje že kar zakon... in naj bi zato kar ostalo tako!?

Občinsko prvenstvo v smučarskih skokih

Zaradi neugodnih snežnih razmer je moral smučarski klub AGROKOMBINATA EMONE Zalog organizirati občinsko prvenstvo v skokih za kategorijo CI. SMI. MMI. v Ljubljani pri Guncijah na 45 metrski skakalnici TVD Partizan Sentvid. Sodelovalo je 92 tekmovalcev iz 19 klubov, športnih društev in TVD Partizan iz Ljubljane, Maribora, Kranja, Jesenic, Logatec, Nove gorice, Celja, Velenja in še iz drugih naših smučarskih središč Slovenije. Sodelovali so vsi državni reprezentanti, razen A ekipe, ki je tedaj tekmovala v tujini.

Rezultati:

Mlajši mladinci:

1. Ilnikar (Enotnost) skoka 32, 32 m; 2. Mlakar (Logatec) 31, 30,5; 3. Legat (Jesenice) 29, 31; 4. Po-

ljanšek (Zlri) 30, 28; 5. Likar (Logatec) 28, 27.

Med našimi predstavniki je bil najboljši Dušan Smolnikar s skokom 23 in 23 metrov in je tako postal občinski prvak Moste-Polje.

Starejši mladinci:

1. Vojko Blaznik (Enotnost) 32, 32 m; 2. Vehovec (Zalog — Emona) 33, 34 m; 3. Oblak (Logatec) 32,5 — 32 m; 4. Lipovšek (Celje) 30, 32; 5. Rakar (Jesenice) 31,5, 32 m.

Na 11. mesto se je uvrstil Kotar (Zalog — Emona) kot drugi najboljši Moščan, za Vehovcem, ki je v tej kategoriji zasedel prvo mesto v občini.

Člani:

1. Koprivšek (Enotnost) 34, 36 m;

2. Nahtigal (Enotnost) 35, 35,5 m; 3. Bogataj (Triglav) 34, 35,5; 4. Demšar (Jesenice) 34, 36,5; 5. Giacomelli (Zlri) 34, 35.

Najboljši Moščan je bil šele na 32. mestu, in to Edo Srebrnjak, ki je s skokoma 24 in 25 m pristal kot občinski prvak pri članih.

Tekmovanje, ki je bilo od smučarske zveze Slovenije pohvaljeno za izvedbo — čeprav na tujem terenu —, je bilo res prava poslastica za ljubitelje smučarskih skokov. Hkrati pa se zaloški skakalci zahvaljujejo TVD Partizan Sentvid za pomoč oziroma za posojilo njihove skakalnice, da so lahko izvedli prvenstvo občine, ki pri takih snežnih pogojih ne bi bilo izvedljivo v Zalogu.

Vilko Sluga

»Duša« smučanja v Saturnusu, pa tudi na vseh občinskih sindikalnih prvenstvih občine Moste-Polje za starejše člane, je Viki Jarc

Kratke iz športa

Kot vsako zimo, bodo tudi letos vse šole naše občine in še nekateri delovni kolektivi organizirali med zimskimi počitnicami smučarske tečaje. Cena za te tečaje je proti tistim, ki jih beremo v raznih reklamah v časopisih, neverjetno majhna: med 120 — 220 dinarji za teden dni, pri čemer je seveda treba vedeti, da vse učitelje smučanja za šole plača občinska zveza za telesno kulturo. Tečaji bodo: osnovni šoli Vide Pregare in Sostro na Javorniškem rovtu nad Jesenicami, osnovna šola Kette-Murn v Zireh, osnovna šola Jožeta Moškriča na Spalnem vrhu in prav tam tudi smučarski klub Golovec, osnovna šola Polje na Srednjem vrhu nad Martuljkom in gimnazija v Sodražici. Tovarna Saturnus bo imela kot vedno svoje tečaje v Kranjski gori, Papirnica Vevče pa na Velik planini.

x x x

Sindikarno smučarsko prvenstvo občine, ki si je pridobilo med smučarji naše občine že skoraj tradicijo, odhaja iz naše občine. Letos bo namreč koordinacijski odbor za telesno kulturo mesta Ljubljana izvedel v sodelovanju z mestnim sindikalnim svetom in svetom mestno prvenstvo za člane delovnih kolektivov. Povečati mislijo število kategorij. Meja med starejšimi člani in člani je bila sedaj 35 let starosti. Nove kategorije bodo: od 20 — 30 let, od 30 — 40, 40 — 50 in nad 50 let. Če pa bo veliko prijav, bodo okvir posamezne kategorije skrajšali na 5 let.

x x x

Po večletnem premoru bodo v naši občini letos v juniju zopet razpisane štipendije za študij na

visoki šoli za telesno kulturo po informacijah od setavljalcev letošnjega občinskega predračuna. Sportne organizacije že zdaj predlagajo, naj bi imeli pri teh štipendijah prednost tisti, ki se že sedaj aktivno ukvarjajo v posameznih športnih društvih. Praksa je namreč pokazala, da so ti potem pri opravljanju svojega poklica najaktivnejši.

x x x

Občinska zveza za telesno kulturo in zveza prijateljev mladine naše občine letos skupaj razpisujeta občinsko prvenstvo v smučanju za šolarje osnovnih šol. Letos bodo na tem tekmovanju prvič nastopili tudi v kategoriji cicibanov in cicibank.

x x x

Za vse športnike je razveseljiva vest, da so v letošnjem predračunu občinske skupščine končno namenjena tudi sredstva za zidavo telovadnic. V letošnjem letu naj bi zagotovili vsa pripravljana dela, v prihodnjem letu pa bi stavbi postavili. V predračunu sta namreč predvideni 2 telovadnici: pri šolah Polje in Vide Pregare; ostaja torej brez telovadnice še šola Sostro.

x x x

Ob 50-letnici delovanja nogometne organizacije, sta med dobitniki najvišjih priznanj za dolgoletno delo v nogometni organizaciji: dolgoletni sekretar NK Slavija Rudi Puhar in v.d. predsednik občinske zveze za telesno kulturo Albin Galof. Poleg njiju je prejelo priznanje še nekaj funkcionarjev iz naše občine.

ODPRTO PRVENSTVO ZELENE JAME V ŠPORTNI GIMNASTIKI ZA PIONIRKE — POLJUBNE VAJE

V nedeljo 7. decembra 1969 je bilo v organizaciji TVD Partizan Zelena jama izvedeno odprto prvenstvo Zelene jame v športni gimnastiki za pionirke — v poljubnih vajah. Tekmovalke so bile za prvo tako tekmovanje še kar dobro pripravljene. Res so pokazale še veliko nedoslednosti v izvedbi, a tekmovanje je bilo vredno ogleda.

Ekipno so zmagale tekmovalke TVD Partizan Zelena jama s 74,20 točke pred TVD Partizan Jesenice z 68,30 točke in s tem osvojile pokal odprtega prvenstva.

Posamezno je najboljša izstopala Marija Težak (Z. j.), saj je imela vaje že tako težke, da bi ji zavidala marsikatera mladinka. Druga je bila Tilka Cerne, tretja pa Nevenka Zavrl obe (Zelena jama).

Lojze Mavrič

Mojster juda — član ŽTAK Ljubljana Toni Pišljar je ponosen, ker je osvojil mojstrski pas